

Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

DARBININKAS

ORGANAS AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠV. JUOZAPŲ DARBININKŲ SA-GOS.

"DARBININKAS" eina utarninkais, ketvergais ir subatomis
Metams \$4.00
Bostone ir apylinkėse m. \$5.00
Užrubežj metams \$5.00

"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 5 CENTAI

VOL. V, No. 28 (658).

SUBATA, KOVO 6 D., 1920.

Grumoją lenkams.

GAUS Į KAILĮ.

London. — Bevieliu telegrafu gauta žinia iš Maskvos smerkia Lenkijos taikos išlygas. Lenin kazokų kongresui sakdamas prakalbą išsireiškė:

"Jei lenkų gruobonys veršis į mūsų kraštą, tai mes jam trenksime tokį smūgį, kurio jis neužmirš."

"Lenkų didikai ir kapitalistai daro grumojančius gestus ir reikalauja žemių, kurios pereina rubėžius ir 1772."

GRĮŽTA.

Lenkų legionas, kurs Amerike buvo sumobilizuotas per karą, ir kurs buvo Lenkijoje, dabar yra Dancige. Kovo 6 d. pirmas transportas su tais paliokais išplauks iš Dancigo. Tų paliokų yra 12.000.

TARSIS SU JAPONIJA.

Rusijos bolševikų valdžia pakvietė Japoniją užmegsti taikos derybas. Prašo nusikurti vietą ir laiką deryboms.

NUBALSAVO PRISIDĖTI.

Šveicarijos Taryba nubalsavo prisidėti prie Tautų Lygos. Už prisidėjimą 114, prieš 55.

PASKYRĖ AMBASADORIUM.

Vokietijos valdžia Solfą paskyrė ambasadorium į Japoniją. Japonijos valdžia jį priima.

ŠLAPIEJI LAIMĖJO.

Virginijos valstijoje 124 miestai ir miesteliai nubalsavo šlapiai.

KIEK ŽUVO.

Pilnas oficialus raportas parodo, jog per karą Amerikos kareivių nukauta ir apskritai kitokiais būdais žūta 77.644. Mūšiuose nukauta ir jurėse nuskendo 34.844. Sužeista buvo 215.000. Iš jų 85 nuoš. pagijo.

ŽUDYMAS IR NAIKIMAS NUSIBODO.

Paryžius. — Vienas keliauninkas, išbuvęs Rusijoje 10 savaičių, sako, jog Rusijoje atėjo atstatymo laikas. Naikinimo laikas praėjo. Baisi naikinimo banga ima slūgti. Dabartiniai diktatoriai, vienok, neketina liuosiau vadžias laikyti. Visokiais būdais dabar jie skelbia privestiną darbą. Trečioji revoliucinė raudonoji armija iš karto buvo paversta į darbo armiją.

VISI IŠSIKRAUSTĖ.

Iš Maskvos bevieliu telegrafu pranešama, jog jau paskutiniai Amerikos kareiviai pasiekė Vladivostoką. Kitose Sibiro dalyse Amerikos kariuomenės nėra.

GAUS SILKIŲ IR TAUKŲ.

Norvegijos premieras pasakė, jog ant kredito Vokietijai duos silkių ir taukų.

ISEIVYSTĖ SUMAŽĖJO.

Išseivystė iš Suv. Valstijų į Kanadą sumažėjo. Pernai išseigravo iš Suv. Valstijų 40.715 amerikona, o užpernai 71.314.

VAŽINEJOSI.

Prez. Wilsono sveikata taip atsitaisė, jog pradėjo važinėti automobiliu. Kovo 3 d. pirmu kartu išvažiavo. Oras buvo labai malonus.

Leipcige prasidėjo metinė paroda. Dalyvauja 11.000 firmų. Svečių suvažiavo 90.000, svetimtaučių 14.000.

RAUDONOJO KRYŽIAUS SUVAŽIAVIMAS.

Geneva. — Atsidarė Raudonojo Kryžiaus tarptautinis suvažiavimas. Tesis išties savaitę. Atstovai dalyvauja nuo 30 valstybių.

ISVAŽIUOJA Į LIETUVĄ.

Kovo 7 d. iš Bostono išvažiavo į New Yorką Kazys Venys iš So. Bostono, Jonas Palaima iš E. Walpole, Jonas Luomanas iš So. Bostono ir Adolfas Neviera iš So. Bostono. Išvažiuoja per Lietuvį Prekybos B-vę. New Yorko sės į laivą La Touraine ir vyks į Paryžių, o iš ten tiesiog į Kauną. Paryžiuje kun. Juozas Dobužis prigelbės jiems pasiekti Lietuvą. Sykiu su jais į New Yorką važiuos ir Liet. Pr. B-vės atstovas, kad palengvintų viską susirasti ir kad nebūtų jokių keblumų ir trukdymų keliaujantiems žmonėms. Tai pirmutiniai So. Bostoniečiai išvykstantieji Lietuvon apsigyventi. Laimingiausios geriems lietuviams kelionės ir geros kloties užgyventi Lietuvoje.

AL. STULGINSKAS
vienas didžiausių Lietuvos krikščionių demokratų partijos veikėjų, buvęs ūkio ministeris. Dabar yra nariu Centralinės kr-dem. partijos agitacijos komisijos ir Steigiamąjį Seimą.

Misijos pransimas.

Lietuvos Apšvietos Reikalavimai.

Lietuva stodama į nepriklausomą ir laisvą valstybę eilę turi rūpintis įvairiausiais reikalais, statyti savo valstybės rūmą. Tarp visų kitų reikalų Lietuvai reikia rūpintis ir apšvietos bei mokyklų klausimu, nes apšvieta yra kiekvienos valstybės pamatinis reikalas. Ir Lietuva rūpinasi tuom kiek ji tik turi pajėgų.

Su pradinėmis ir vidurinėmis mokyklomis šiandien Lietuvoje didelis vargas, nėra lėšų jas užlaikyti. Todel jas dalinai užlaiko valstybė, dalinai draugijos ir šiaip aukantojai. Bet dar vis-gi pradinės ir vidurinės mokyklos šiaip taip aprūpinamos, bet augštesnei mokyklai lėšų nėra.

Kad augštesnė mokykla būtų reikalinga Lietuvai, negali būti dviejų nuomonių, be universiteto juk Lietuva ateityje gali netekti inteligentijos, apšvietusių ir profesionalų. Vienok ant greitųjų universitetų negalima inkurti, nes tam reikalinga daug materialų ir mokslinių pajėgų. Kad tą prošvaitę padengti, kad išeiti iš to nelemto padėjimo, Lietuvoje jau susiorganizavo augštieji kursai, kurie padengia arba atstoja universitetą. Tie kursai paskirstyti į šiuos skyrius:

- 1) Humanitarinis skyrius, kuris paskirstytas į 5 įvairias sekcijas.
- 2) Teisų skyrius, kuris skirstosi į 19 sekcijų.
- 3) Matematikos ir Fizikos skyrius skirstosi į 15 sekcijų.
- 4) Gamtos mokslų skyrius, skirstosi į 16 sekcijų.
- 5) Medicinos skyrius skirstosi į daugelį šakų.
- 6) Technikos skyrius, kuris irgi paskirstytas į daugelį sekcijų.

Iš to programo matyti, kad tie kursai — tai universitetas, bet universitetu nepavadinata

delto, kad dar trūksta mokslinių pajėgų, dar jas reikia organizuoti.

Tokių kursų užlaikymas reikalauja daug lėšų, kurių Lietuvos valstybė nedaug teturi. Todel Lietuvos piliečiai palai kymui tokių neišvengiamai reikalingų kursų įsteigė tam tikrą draugiją, kurią užvardino "Augstųjų Mokslų Draugija." Apie šią draugiją mes nekalbėsime plačiai, o tik apyčioje pridėdame tos draugijos įstatus, kurie aiškiausiai kalba patys už save.

Amerikos lietuviai remdami Augstųjų Mokslų Draugiją daug prigelbėtų Lietuvai. Jie galėtų siųsti aukas arba tapti jos nariais sulyg įstatų. Lietuvos Misija noriai persius visas aukas ir narių mokesčius tai draugijai. Mokslas visiems lygiai reikalingas, visems jis naudingas, todel visi ir privilegijoti remti tą draugiją be jokio išimimo.

Lietuvos Misijos Informacijų Biuras.

AUKSTŲJŲ MOKSLŲ DRAUGIJOS ĮSTATAI.

I. Draugijos tikslas ir teisės.
1. Aukstųjų Mokslų Draugijos tikslas yra skleisti ir remti Lietuvoje aukštieji mokslai.
2. Šiam tikslui pasiekti Draugija:

- a) steigia ir remia visokias aukstųjų mokslų įstaigas;
 - b) organizuoja nuolatinės ir periodinės paskaitas iš aukstųjų mokslų srities;
 - c) leidžia mokslo knygas ir laikraščius;
 - d) šelpia aukštuosius mokslus einančią jaunomenę.
3. Draugija tą savo darbą dirba visoje Lietuvoje.
4. Aukstųjų Mokslų Draugija turi teisę įsigyti kilnojamojo ir nekilnojamojo turto.

II. Draugijos nariai.

5. Draugijos nariai esti: a) tikrieji nariai, b) garbės na-

GAUKITE LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ.

Veik kas diena ateina iš Lietuvos laikraščių. Atsiųskite dolerinę, gausite jų iš Lietuvos atėjusių laikraščių 12-15 ekz. "Lietuva" ir "Laisvė" yra dienraščiai, "Darbininkas" ir "Vienybė" savaitraščiai, "Talka" mėnraštis.

NEPATVIRTINO.

Prez. Wilson į vietą Lansingo valstybės sekretorium paskyrė Colby. Senato užsienio reikalų komisija jo dar nepatvirtino.

ria, c) amžinieji nariai, d) nariai labdariai ir nariai šelpėjai.

6. Tikroju Draugijos nariu gali būti kiekvienas pilnateisis pilietis, baigęs aukštuosius mokslus ir įnešęs Draugijos kazon ne mažiau kaip 100 aukšinių metinio mokesnio.

7. Garbės nariais gali būti renkami tik asmenys, ypatingai nusipelnę Draugijai savo darbais.

8. Amžinųjų narių vardą gauna asmenys, paaugkoję Draugijai ne mažiau kaip 25.000 aukšinių.

9. Narių labdarių vardas suteikiamas asmenims, paaugkojęms Draugijai ne mažiau kaip 5000 aukšinių.

10. Nariais šelpėjais gali būti visi pilnamečiai ir pilnateisiai piliečiai, įmokėję Draugijos kazon ne mažiau kaip 20 aukšinių metinio mokesnio.

11. Amžiniais nariais, nariais labdariais ir šelpėjais gali būti ir juridiniai asmenys.

12. Tikruosius ir amžinuosius narius, lygiai ir narius labdarius ir šelpėjus laikinai priima Draugijos Taryba dviem nariams rekomenduojant; galutinai juos priima artimiausias visuotinis susirinkimas.

13. Nariai šelpėjai turi susirinkimuose patariamąjį balsą; visi kiti nariai turi po lygų sprendžiamąjį balsą.

14. Garbės narius renka visuotiniai susirinkimai Draugijos Tarybai pasiūlius.

15. Draugijos nariai gali išeiti iš Draugijos kiekvieną laiką, pareiškę apie tai raštu.

16. Nariai, išstius metus neįsimokėję nario mokesnio, laikomi išstojusiais iš Draugijos.

17. Nariai, kenkį Draugijos darbui, arba nustoję pilietinės garbės ar teisų, visuotinio susirinkimo nutarimu gali būti išbraukiami iš Draugijos narių skaičiaus.

III. Draugijos Valdyba.

18. Vyriausiasis Draugijos tvarkymas yra visuotinių susirinkimų dalykas, einančiųjų reikalų tenkinimas — Draugijos Tarybos, priežiūra ir kontrolė — Revizijos Komisijos dalykas.

19. Visuotiniai susirinkimai šaukiami bent vieną kartą metuose Draugijos Tarybos, nuožūra, Revizijos Komisijai pareikalavus arba raštu reikalaujant ne mažiau kaip 1/10 visų narių skaičiaus.

20. Ne vėliau kaip savaitę prieš visuotinį susirinkimą skelbiama apie jį visuotinių susirinkimų nurodytose laikraščiuose arba siunčiami visiems nariams pakvietimai, nurodant svarbiausius dalykus dienotvarkėn klausimus.

21. Visuotinis susirinkimas

Darbininkų Reikalai.

PABRANGO DUONA.

New York. — Duona pabrango dviem centais ant bakanėlio. Vietoj 10c. reikės mokėti po 12c. už bakanėlį. Pyragėliai taipgi pabrango. Pabrangimo priežastis ta, jog duonkepiams sulig reikalavimo reikėjo pakelti po \$1.00 dienų. Darbar duonkepių gaus po \$8 dienų, o jų padėjėjai ma-

žiausia po \$32 savaitėje.

KAIP PAKILO ALGOS.

Darbo Biuro statistikos rodo, jog darbininkų algos pernai buvo didesnės ant 17 nuoš., negu 1918 m. ir ant 55 nuoš. didesnės, negu 1913 m. Darbo savaitė 1919 m. buvo 5 nuoš. trumpesnė, negu 1918 m.

laikomas teisėtu, kai atvyksta į darą ne mažiau kaip 15 visų narių, turinčių asprendžiamąjį balsą (13 paragrafas). Reikiamam narių skaičiui neatvykus, skiriamas kitai kuriai dienai, ne anksčiau kaip po savaitės ir ne vėliau kaip po dviejų savaičių, antras visuotinis susirinkimas taja pačia dienotvarkia ir laikomas jis teisėtu, dalyvaujant bet kuriam narių skaičiui.

22. Visuotinis susirinkimas išsirenka ne iš Tarybos narių tarpo pirmininką, sekretorių ir jų padėjėjus.

23. Visuotiniai susirinkimai: a) priima ir išbraukia narius, b) renka garbės narius, c) renka Draugijos Tarybą ir Revizijos Komisiją, d) svarsto ir tvirtina Draugijos Tarybos ir Revizijos Komisijos apyskaitas, f) sprendžia klausimą apie Draugijos įstatų keitimą ir Draugijos uždarymą ir g) svarsto ir sprendžia visus klausimus, kurie paliečia Draugijos uždarymą ir g) svarsto ir sprendžia visus klausimus, kurie paliečia Draugijos darbą.

24. Klausimai visuotiniuose susirinkimuose sprendžiami paprasta balsų dauguma ir tik garbės narius renkant, narius išbraukiant, Draugijos įstatus keičiant arba ją uždariant, reikia ne mažiau 3/4 balsų daugumos.

25. Draugijos Taryba susideda iš 9 narių, renkamų vieniems metams, ir trijų kandidatų.

Pastebėjimas: Prireikus visuotiniai susirinkimai gali padidinti Tarybos ir Revizijos Komisijos narių skaičių.

26. Draugijos Taryba iš savo tarpo renka pirmininką, sekretorių, išdininą ir prireikus jų padėjėjus.

27. Draugijos Taryba: a) laikinai priima narius, b) vykdo visuotinių susirinkimų nutarimus, c) svarsto sąmatas ir tiekia visuotiniams susirinkimams apyskaitas, d) įgyja Draugijai kilnojamo ir nekilnojamo turto, e) prižiūri Draugijos turtą ir tinkamai jį suvartoja ir f) tenkina visus einamuosius Draugijos reikalus.

28. Draugijos Tarybos susirinkimai šaukiami bent vieną kartą metuose Draugijos Tarybos, nuožūra, Revizijos Komisijai pareikalavus arba raštu reikalaujant ne mažiau kaip 1/10 visų narių skaičiaus.

28. Draugijos Tarybos susirinkimai šaukiami bent kartą mėnesį pirmininko nuožūra, reikalaujant bent trims Tarybos nariams arba Revizijos Komisijai pareikalavus.

29. Draugijos Tarybos posėdžiai laikomi teisėtais, kada juose dalyvauja ne mažiau kaip 6 Tarybos nariai.

30. Tarybos posėdžiuose klausimai sprendžiami paprasta balsų dauguma.

31. Draugijos Taryba yra Kaune, bet visuotiniams susirinkimui nutarus, gali būti perkelta kiton vieton.

32. Revizijos Komisija susideda ne mažiau kaip iš trijų narių. Revizijos Komisijos nariai iš savo tarpo išsirenka pirmininką ir sekretorių.

33. Revizijos Komisija daro reviziją ne rečiau kaip kartą kas trys mėnesiai ir del revizijos radinių kas kartą surašo protokolą.

IV. Draugijos lėšos.

34. Draugijos lėšos susideda iš: a) narių mokesnių, b) narių labdarių ir amžinųjų narių aukų, c) atskirų asmenų, valdžios ir visuomenės įstaigų aukų ir pašalpų, d) įplaukų už paskaitas, spaudinius, koncertus ir tt.

35. Draugijos lėšos suvartojamos taip, kaip leidžia visuotinio susirinkimo patvirtintos sąmatos.

Pastebėjimas: Kapitalai, aukoti Draugijai tam tikrais, aiškiai pažymėtais tikslais, suvartojami tik pagal aukotojų norą ir sąlygas.

36. Visuotiniams susirinkimams nutarus gali būti sudaromi įvairūs kapitalai: a) neleidžiamasai kapitalas, b) mokyklų kapitalas, c) stipendijų kapitalas ir kiti.

V. Draugijos likvidavimas.

37. Draugiją uždariant šaukiamas nurodyta paragrafuose 20 ir 21 tvarka visuotinis likviduojamasai susirinkimas.

38. Draugijai uždariant visas jos turtais visuotinio likviduojamojo susirinkimo nutarimu suvartojamas tokiems pat tikslams, kokiems buvo įkurta Aukštųjų Mokslų Draugija.

James M. Keyes
Advokatas

350 Broadway, So. Boston, Mass.

TEL. SO. BOSTON 212 OR SO. BOSTON 600.

JEIGU VIENAS UŽIMTAS ŠAUK KITA.

Raportas

KUN. DR. V. BARTUŠKOS

Išduotas Amerikos Lietuvių Tarybai, kuri ji 1917 pasiuntė jos atstovauti šveicų organizacijose.

Anok ingaliojimo, kuri apturėjau iš Amerikos Lietuvių Tarybos, man žemiau pasirašiusiam buvo įsakta įstoti į visas Lietuvių organizacijas veikiančias kaip politikos, taip ir labdarybės tikslais. Taip aš ir padariau. Nuvažinęs Lausannon, tad vasarą radau ten veikiančias sekančias Lietuvių organizacijas: Augštesniosios Tarybos Delegacija, Lietuvių Informacijos Biuras ir pašalpinė "Lituanian" Komitetas. Likau vice-pirmininku Tarybos ir Biuro, o nariu "Lituanijos." Išgavus lietuviams dieną nuo Šv. Tėvo, tapo suorganizuota "Pildomasis Lietuvių Komitetas, nukentėjusiems nuo karo šelpiti. To naujo pašalpinio Komiteto likau vice-pirmininku. Pirmasis mano šveicuose buvimo mėnesiai, visą savo laiką pašvenčiau Biuro, Tarybos, ir Pildomojo Komiteto darbams. Kadangi pradžioje kovo mėnesio lenkai ir vienas lietuvis įskundė visas mūsų organizacijas veikiančias asmenis Ententos Ambasadoriui Berne vokiečių simpatijoms, tai ir man, Amerikos lietuvių atstovui, nepavyko išvažiuoti iš neutralės šveicų žemės į kariaujančias valstijas su politikos ir labdarybės tikslais. (Skundo kopiją turime mūsų žinyboje šveicuose). Tos ant mūsų mėsos dėmės negalėjome nuplauti net mūsų priešingu vokiečiams veikimu. Čia turiu pažymėti, kad šveicuose veikusieji organizacijos nariai, Lietuvai vokiečiams valdant, karts nuo karto būdavo priversti turėti su vokiečių Berne atstovais kokių tokių mandagumo sątikų, kaip ve, prašytis jų pusių pinigų, laiškus, vizuoti pasus važiuojant Lietuvon, etc. Bet man ir da vienam draugui nebuvo leista turėti by kokių sątikų su vokiečiais. Aš tai sąžiningai išpildžiau, ir laikiausi nuo jų atstu. Kuomet mūsų leidžiamose komunikatuose laikraščiuose, Pro Lithuania, Lituanen'e ir kitose mūsų biuro išleistose knygoje, būdavo skandiniai užgauti vokiečiai ir jų nelemta Lietuvoje politika, tai organizacija takto žvilgsniu visuomet mesdavo kaltę ant manęs, kurios anok jų nebuvo galima suvaldyti, kaip Amerikos atstovo, šelpiančio minėtos lietuvių organizacijos pinigais. Būdamas Lausannoje beveik vienas redagavau laikraštį "Pro Lituanian," parašiau brošiūrą apie "Suvalkų guberniją, apie 21 Amerikos lietuvių, 31 apie Lietuvos spaudą ir draugijas. Taipogi man buvo pavesta polemikoje dalis darbo, su priešingais Lietuvos labai straipsniais, tankiai pasirodysiais, lenkų, francų, vokiečių laikraščiuose. Tie visi atsakymai būdavo siunčiami tiems pat laikraščiams, kur tie šmeižtai tilpdavo, ir būdavo atspaudinti vėliau mūsų oficiose "Pro Lituanian" ypatingą kovą reikėjo vesti su prof. Bruckneriu Berlyne ir Admirolu Biedieriu Paryžiuje, kuriuodu buvo tyčia lenkų pasamdytu kad teršti lietuvių vardą; pirmas centralėse valstijose, o antras pas ententą. Biuras leisdavo po 3-4 komunikatus, savaitę keturiomis kalbomis apie Lietuvą, visos iškarpos apie Lietuvą, kurios siekia šimtų tūkstančių, yra sutvarkytos pagal paragrafą. Galutinai apie nuveiktus Lietuvių Biuro darbus galima pasiskaityti laikraščiuose.

Veikimas Taryboje. Pamatė šveicarišką Tarybą buvo padėti 1916 kuomet Amerikos Delegatai, Lietuvos, Rusijos ir Užsienio lietuviai buvo susirinkę Lausannoje tautų konferencijos metu. Toji Taryba,

spalio mėnesyje, 1917, buvo užtvirtinta Lietuvos Tarybos ir jai duoti platūs įgaliojimai varyti Lietuvos politiką užsienyje. Lietuvos politikos pamatas buvo išgauti Lietuvai pilną nepriklausomybę. Šveicariškė Taryba ištikimai stovėjo ant tos papėdės ir niekuom nenusidėjo nepriklausomos Lietuvos idėjai. Tuom tikslu jinau pagamino memorandumą, kurį pasiuntė visų valstybių atstovams, karaliams ir prezidentams. Tuom tikslu Taryba protestavo prieš vokiečių, rusų, lenkų ir Ententos pasikesinimus, priešingus Lietuvos visiškai nepriklausomybei. Protestai buvo spaudinami oficiose "Pro Lituanian." Lietuvių Taryba Lausannoje nesutiko su Vokiečių siūlomuoju projektu sudaryti iš Lietuvių taip vadinamą "Vertrauen Ratt'a." Tai pavyko, pasiuntus Lietuvon tris delegatus sutverti dabartinę "Lietuvos Tarybą" kuri nuo pat pradžios stoji kovon su okupacine vokiečių valdžia, kuriai iki karo pabaigai vokiečiai nevelino beveik nieko veikti, nedavė pinigų, ir trukdė jos pasiryžimą imti į savo rankas valdžią. Dabartinė Lietuvos Taryba, todėl, nebuvo ir nėra vokiečių padaras, bet tikra, iki Steigiamamjam seimui Lietuvos atstovybė. Šveicariškė Taryba, ir aš jos vice-pirmininkas, neišėjo iš savo kompetencijos rybų ir Lietuvai valdovų nerinko. Kas teisybė jinau buvo asmeniškai pasipažinus su Ispanijos Infantu, bet niekuom nesiangažavo. Prie Urach'o išrinkimo

jinau niekuom neprisidėjo. Urach'o išrinkimo Lietuvos Taryba 16 balsais prieš keturis, toj valandoje kuomet Lietuvai grėšė pavojus iš vokiečių pusės būti perkertai prie prūsų bei prie saksų. Uracho išrinkimas, tai Lietuvos nepriklausomybės gelbėjimas, bet ne jos pardavimas. Vokiečiams Uracho išrinkimas baisiai nepatiko, ir tuomet kilo jų spaudoje dideliais trukšmas. Esant Lietuvos Tarybai provisorė Lietuvos Valdžia, šveicariškės Tarybos prideryste buvo visu kuom ją remti ia jos aktus Lietuvos vardu padarytus, užtvirtinti. Tokiu būdu buvo pasiųstas Uracho išrinkimo aktas Ententos Valstybių atstovams, lyginai kaip buvo siunčiama žinia apie Lietuvos Tarybos sudarymas, Vokiečių Lietuvoje žiaurumus, gvildenamas tos pat Tarybos mums prisiųstas, lenkų neteisingų pretensijų kas link Lietuvos išrodinėjimas, nuo Rusijos atsiskyrimas ir tiems panašūs aktai. Aš kaip Amerikos lietuvių delegatas, jausdamas save Lietuvos sūnum, žinomas daktas negalėjau protestuoti prieš legalės Lietuvos Valdžios žingsnius, ir iki galui savo atstovavimo tą toną ištikimai išlaikiau. Šveicariškė Taryba nėra niekuom nusidėjusi Lietuvos Tarybai ir ją visuomet gynė prieš vokiečių ir Ententos pasikesinimus. Tą galima dokumentaliai prirodyti. Gintelsybė jinau buvo asmeniškai pasipažinus su Ispanijos Infantu, bet niekuom nesiangažavo. Prie Urach'o išrinkimo

je. Tenai pirmutinė demaskavimas Pralot Michalkevičių Rymė, ir nors Rymas nenorėjo karo metu atmainų Lietuvoje dalyti, bet galutinai sutiko su mūsų nusistatymu ir pasiskyrė kun. Dr. Matulaiti, Vilniaus Vyskupu. Šveicariškė Taryba rūpinosi Vilniaus Universiteto išgavimu, bet vokiečiai turėdami savo plenus, trukdė darbą ir jo realizavimą. Per visą mano atstovavimo laiką, man prisėjo daug kartų sueiti į pažintis su Ententos Ambasadoriais Berne, ir su ypatingais anų šalių pasiuntiniais šveicijon. Prieš juos visus gyniau lietuvių nuo lenkų, rusų ir vokiečių, ir net išsidirbau sau jų akys radikalaus Lietuvio vardą, nedarėčiau su niekuom kompromisų. Tiems visiems mano patį žystamiems prie progos su teikdavau apie Lietuvą literatūros ir dokumentų apie Lietuvių pastangas, norus ir reikalavimus. Per juos man pavykdavo pasiūti respektivės jų valdžioms visa tai, kas galėjo atkreipti jų akis į mūsų nelaimingą tėvynę merdančią po vokiečių jungu. Susiteisbė aš mažą turėjau susinešimų su mane pasiuntusia šveicijon Amerikos Lietuvių Taryba, bet tame nėra mano kaltės. Mano visus raštus konfiskuodavo Ententos cenzūra. Savo darbą Lietuvių Taryboje dirbau kaip geriausias išmaniau. Paskelbtą Lietuvos nepriklausomybę Lausannoje, kurią skaičiau pirmutinis iš Lietuvių Tautų konferen-

ci- joje 1916 ištikimai gyniau prieš visus jos priešus iki galui ir galui šiandien drąsiai sa-kyti kad man prikašiojimas Lietuvos pardavimo vokiečiams yra nedorų žmonių veidmainingas prasimanymas, kuri jie negalės niekadoks dokumentaliai prirodyti. Kadangi mano įgaliojimai siekė ir labdarybė, tai Lausannoje įstojau į komitetą nelaisviams šelpiti "Lituanian", ir išvažiuavus kitiems Pildomojo komiteto nariams sykiu su Daumantu dirbavova tos organizacijos darbus per išties 1917 metus. Tų mūsų darbų vaisiai buvo tie kad parašyta keli desčiai tūkstančių laišku atspaudinta apie Lietuvos vargus penkiomis kalbomis brošiūra ir jinau tūkstantiais egzempliorių pasiųsta propagandai. Per Pild. Lietuvių Komitetą supažindinta katalikiškais pasaulis su Lietuva jos vargais ir pastangomis. Moralė Lietuvių dienos nauda buvo begalo didelė. Nemaža pagelbėta Lietuvai ir medėginiai. Nors da toj dienoj surinkta suma nevisai paaiškėjo, bet, jau šiandien mūsų žinyboje yra per 1-1½ milijono frankų. Kas to Komiteto nuveiktai darbais rūpinasi lai paskaito laikraščiuose atskaitą paskutiniomis dienomis tilpusia. Nežinodamas ir po šios dienos kokių priežasčių delei mane atšaukė Amerikos Lietuvių Taryba pradžioje 1918 metų, aš pasilikau darbuotis visose viršminėtose organizacijose, negalėdamas grįžti Amerikon pabaigoje 1918 metų, nuvažia-

vau Lituvon ir iš ten atvykau Mt. Carmelin, savo buvusi- sion parapijon. Teikdamas šias nors trumpas mano veikimo šveicuose Am. Liet. Tarybai, esu pasirengęs duoti platesnių paaiškinimų ypatingais klausymais. Buves Amerikos Lietuvių Tarybos ir jos pasiuntinys Europon, (Pasirašo) Kun. Dr. V. Bartuška.

— Lietuva brangi, Tėvyne mano, Kada išplauksi Iš vargo tvano. Kada ant kranto Ramiai stovėsi Pilnoj liuosybėj Save regėsi.

— Tik tuomet baigsis Verguvė mūsų Kuomet sulauksiu Pagelbos jūsų.

Meldžiu Elzbiotos, Petro ir Jono — Visi jūs pirkit Po margą boną.

Netobulumas auga slepiant jį.

Girtis yra vienas daiktas, dirbti kitas.

Kas kartą yra apgavęs, apgaus ir kitu.

Pinigai yra žmogui tarnau arba tyronu.

BEREIKALINGAS ISGASTIS.

Vartodamas fontaninę plunksną, pralinsi visus nesmagumus ir išlaisdasi.

Jų kainos: \$2.50, \$3, \$3.50, \$4, \$5 ir augčiau.

Užsisakyk šiandien, gausi Lietuvos žemėlapi dykai.

"DARBININKAS"

244 W. Broadway, South Boston, Mass.

PILNUJŲ BLAIV. APSKR. VALDYBOS ANTRASAI.

Pirmininkas:
J. Svirskas,
439 Millbury St.
Worcester, Mass.

Vice-Pirmininkas:
P. Špokas,
144 Sixth St.
So. Boston, Mass.

Prot. Raštininkė:
K. Kaulinskaitė,
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Kasierius:
A. Zaveckas,
12 Portsmouth St.
Cambridge, Mass.

DARBO PROGRAMOS*)

Visos programos, kurių siekinis yra pagerinti darbo žmonių padėtį, susitraukia į keturias klases. Trumpumo dėlei tos keturios klasės šitaip gali būti išreikštos:

Programos, kurios remiasi liuosomis sutartimis tarp liuosų piliečių:

- I. Ekonominės lygsvaros programos,
- II. Kolektinės sutarties programos.

Programos, kurios remiasi prievarta:

- III. Balsavimo programos,
- IV. Kovos programos.

Tad trumpai apie kiekvieną. Ekonominės lygsvaros programų tikslas yra sudaryti arba atstatyti lygsvarą tarp įvairių klasių visuomenėje taip, kad kiekvienai lygiai būtų duota proga eiti prie gyvenimo gerbūvio, kad, pav. ir nemokytas darbininkas turėtų lygius patogumus prie gerbūvio kaip ir mokytas, technikas ir tt. Tai-gi lyginti gerbūvį tarp įvairių visuomenės klasių—yra šios programos siekinys. Bet dalyką paaiškinsime kiek plačiau.

Paprastai žmonių yra manoma, jog blogų ekonominių sąlygų kaltininku yra ne kas kitas, kaip tik tulas viešas asmuo, arba katra vieša įstaiga, o todėl tų negėrų sąlygų prašalinimui reikalaujama surasti kaltininką ir jį tinkamai nubausti, arba tą įstaigą pertaisyti. Tas tiesa, jog prie susidarymo negeros ekonominės padėties gali prisidėti vienas-kitas asmuo, viena-kita įstaiga, tačiau tas dar nebus visas to blogumo šaltinis. Patirta yra, jog daug blogų ekonominių sąlygų kyla iš stokos lygsvaros tarp įvairių ekonominių faktorių. Taip, pav., nėra tos lygsvaros ūkėje, kur daug yra lauko, bet permažai darbininkų tam laukui išdirbti. Taip tautoje, kur perdaug darbo, o permažai kapitalo, perdaug gyventojų, o permažai žemės, perdaug vienos rūšies darbo, o permažai kitos ir tt. ir tt.

Taip-pat valutos įstatymai užuot priklausyti nuo tam tikrų įstaigų, kaip kiti mano, tankiausiai priklauso nuo fiziškų faktų surištų su ta lygsvaros problema. Taip pav. jei tulas žmogus kasdien maitinasi vien tik daržovėmis, bulvėmis, barščiais, kurios mažai turi savyje maistingumo, tai jo geidimas maistingesnių valgių (mėsos) bus didesnis, o prie daržovių mažesnis; o tas apsiereikšimas padarys savo intekmę ir į maisto vertę ir į jo kainas. Kainos tad daugiau prisitaikina prie tam tikrų fiziologinių aplinkybių, negu prie kokių įstatymdavytės įstaigų. Jeigu, sakysime, kur ir komunizmas būtų įvestas, kur atviros rinkos būtų uždraustos, tai vistiek, jei viena maisto rūšis pataptų retenybė, nelengva pasisektų sulaukyti žmonių apetitus prie tos retenybės—kiekvienas norėtų kiek galint daugiausiai jos įgyti ir tam tikslui ne vienas pavartotų visas galimas priemones neišskiriant nei vagystės.

Ūkininkas, kurio laukai netur lygsvaros, t. y. pav.,

turi perdaug nitrogėno, o permažai potašo, tuojas įsitikrins, jog dedamos į laukus nitrogėnas nē kiek nepagelbsti geresniems derliams, o kad potašas kas kita; todėl aišku, tas ūkininkas reikalau daugiausiai potašo, o ne nitrogėno, ir norėdamas jį gauti bus pasiruošęs brangiau už jį užmokėti negu už nitrogėną.

Tas pats lygsvaros principas viešpatauja visose, įvairių-įvairiausiose darbo bei profesijos šakose. Kur darbo yra daug, o darbininkų mažai, ten darbininkas bus gerai apmokamas. Priešingai, kur darbininkų daug, o darbo mažai, aišku—darbininkams užmokestis bus mažas.

Tai-gi šioji programa, apie kurią kalbame, tvirtina, jog negerą visuomenę kur nėra užlaikytą ekonominę lygsvarą, ir kad jos įvedimui bei palaikymui privalo tinkamai pasidaryti visuomenė: jos valdžia, mokyklos ir įvairios kitos įstaigos, o taip-gi ir pavieniai piliečiai. Valstybė, mokyklos ir kitos įstaigos lengvai gali savo veikimą pakreipti ton pusėn, kad priskubintų kapitalo surinkimą ir sudarius jį gausiu ir kraštui ir darbui taip, kad kapitalas mažesnia, o darbas ir kraštas didesnę gautų dalį distribucijoje. Toliaus reiktų pasidaryti, kad sumažintų skaitlių nemokytų darbininkų platinant apšvietą, o mokytiems suteikti atitinkamus darbus; o tas jau bus geras žingsnis prie lygybės, mažiausiai prie to rezultato, jog pakils algos prastiems darbininkams, o sumažės pelnas darbdaviams. Įvykdinus šią lygsvaros programą gyvenimas galia būtų pasididžiaugti, jei jau ne visiškai lygybė, tai bent padėtimi labai jai artima, o kas labiausiai svarbu, tai tas, jog tuomet nenukentėtų individualė laisvė.

Šioji programa, mums matos, yra tikriausia. Kitos programos, jeigu jos žada mums laisvę, tai nesuteikia lygaus visiems gerbūvio, arba jei užtikrina lygų gerbūvį, tai atima laisvę. Lygsvaros programa yra vienintelė, kuri atneša mums abu taip brangių dalykų; ir laisvę ir gerbūvį.

Šios programos įvykdinimui, tai yra sudarymui. kad kapitalisto šėras sumažėtų, o darbininkų ir kitų padidėtų, yra viena labai svarbi priemonė, yra tai, anot ekonomistų, generalė, agresyvi ir nuolatinė *taupymo kampanija*. Tod dvi dorybės: taupumas ir darbštumas beveik niekur nėra lygiai auklėjamos ir užlaikomos. Nors taupumas nemažiau svarbus už darbštumą, tačiau jį jį mažiau surado sau simpatijos žmonių visuomenėje kaip darbštumas. Paprastai tingėjimas yra visų smerkiamas, ir darbštumas giriamas ir auklėjamas, bet permažai domės atkreipiama į nesustūrėjimą ir turtų mėtymą. Daug yra žmonių, kurie nemažai prisideda prie tos ydos platinimo. Visokie vertelę, pirkliū ir kitokių skelbimai, kurie mūsų spaudoje žymia vieta džiaugiasi, jie, tiesa, nepatraukia žmogų į tingėjimą, bet užtat vyliote-vylioja į nesustūrėjimą ir turto aikvojimą. Geras žingsnis būtų padarytas linkui visuomenės gerbūvio, jeigu tiek pastangų, kuriomis yra auklėjamas darbštumas, būtų padėta taupumo reikalui.

Kas taupia pinigą ir išmintingai jį vartoja, tas dvigubą padaro gerą; padaro gera sau, nes šalip savo kasdieninio uždarbio, dar kita įgyja sau pelną; padaro gera visuomenei, nes taupydamas ir sutaupyta pinigą gerai suvartodamas, prisideda prie sudarymo geresnių gyvenimo sąlygų visiems. Tame lengvai galime įsitikrinti.

Turėti, pav. 100 dolerių padėtų ant 4 nuošimčio yra geriaus negu jų neturėti; jų savininkas, be to ką jis kasdien uždirba, turi dar kasmet 4 dolerius pelno iš to nuošimčio; o 4 doleriai, kad ir nedidelė suma, bet-gi nėra verta paniektinti. Gal paviršium žiūrint nėra taip lengva pamatyti, kad taupumas ir išmintingas pinigų vartojimas sudaro geresnės gyvenimo sąlygas netiktai pačiam sau, bet ir visiems. Bet tas yra tiesa nemažiau teisinga už pirmąją. "Parodykite man visuomenę, kur yra menkas taupumas, o aš jums parodysiu visuomenę, kur gyvenimo sąlygos yra blogos nepaisant ir didžiausių šalies gamtinių turtų." Tai bus visuomenė (tauta), kur yra mažai darbo ir menkos darbininkų algos; tai bus visuomenė, iš kur darbininkai emigruoja, ieškodami sau darbo ir geresnių algų. Iš kitos pusės, parodykite man visuomenę, kur taupinama ir turtą išmintingai suvartojama, o aš jums parodysiu visuomenę, kur darbo yra pakankamai ir gerų uždarbių, kur daugybė darbininkų atkeliauja iš kitų kraštų."

Bet-ką tai reiškia: taupyti ir gerai vartoti pinigą? Tai reiškia pirkties tokius daiktus, kurie tarnauja produkeijai, o susilaikyti nuo pirkimo tų, kurie tinka vien tik konsumacijai. Pirkti daiktus, kaip pav., visokius įrankius, mašinas, namus etc. yra tai prisidėti prie jų didesnės produkcijos bei gaminimo. Ir jei daug randasi žmonių, kurie tokius daiktus perkasi, tai ir tų daiktų bus gaminama apščiai, ir taip pramonė kils, eis gėryn. Tuos daiktus galima pirkties tiesioginiu ir netiesioginiu būdu. Jeigu, pav., ūkininkas perkąs gerą žagrę (plūgą) vietoj puikaus automobiliaus pasivažinėjimui, tai jį jį tiesioginiu būdu perka daiktą kurs tarnauja produkeijai. Ir tuo geru plūgu jį jį geriaus suars laukus ir geresnio susilauks derliaus, o tas yra labai naudinga jam pačiam. Bet gausenės javų užderėjimas reiškia didesnį maisto skaitlių, o tas yra labai naudinga visiems piliečiams.

Arba jei fabriko savininkas, užuot budavojęs sau puikius gyvenimo rūmus, pristatys dar vieną namą prie dirbtuvės padidindamas fabriką, jį jį tuomi pačiu tiesioginiu būdu perka įvairius daiktus, kurie gelbsti produkeiją. Padidinęs dirbtuvę—jisai pats turės daugiau pelno ir daugiau darbininkų gaus uždarbio. O prie to ir visuomenė bus geriaus įvairiais daiktais aprūpinta.

Bet galima ir netiesioginiu būdu gelbėti produkeijai. Štai, pav., jei kas padeda savo pinigus į banką, bankas su tais jo pinigais padarys gerą apyvartą, jį jį, pav., galės tuos pinigus paskolinti kokiam ūkininkui, kurs su jais nusipirks plūgus, vežimus, arklius, karves ir kitus daiktus, kurie gelbės produkeijai. Šis netiesioginis minėtų daiktų pirkimas, kaip matome, lygiai gelbsti produkeijai kaip ir tiesioginis.

Taip tatau. Šioji pirmoji programa, kuri visuomenės ir darbininkų padėčiai pagerinti skelbia ekonominę lygsvarą tarp visų klasių, ypatingu būdu pataria *taupymą ir gerą suvartojimą pinigų* kaip priemones tai lygsvarai įvykdyti. Bet esama šalip minėtų ir kitų priemonių, o tarp jų svarbiausioji—tai būtent: Kooperacija, tačiau apie ją čionai nekalbėsime, nes tai perplatus dalykas trumpam straipsnyje gvildinti. Ekonominės lygsvaros programa, kaip galėjome įsitikrinti, yra tai geriausia ir tikriausia programa, ji užtikrina gerbūvį nepanaikindama individualės laisvės.

*) Šio straipsnio temą ir turinį dalį paėmiau iš "Journal of Economics" vol. XXXIII, 1919, pag. 344-397 T. N. Carver; vietomis savais pataisau: taipgi naudojau veikalą: "Essays in Social Justice" T. N. Carver, Harvard University Press, 1915. — M. Duryš.

PASAKĖČIOS.

I. ASILAS IR LAKSTIN-
GALA.

Kartą asilui teko su lakstingala susitikti. Susitikęs sakė:

— Klausyk, drauge! Tu esanti didi giesmininkė! Ir aš, tikrai sakant, norėčiau dabar išgirsti, kaip tu giedi, ir išgirdęs jau pats apie tavo giedojimą spręsti: turiu ir aš savo žodį tarti apie tavo meną visuomenei.

Ir lakstingala, nieko nelaukdamas, tuoj ėmė giedoti — savo meną vaidinti. Sučiulbo, sugydo — visais devyniais savo balsais: čiulbavo, rykavo, lakštavo, suokė; čia pakelia balsą, čia vėl nuleidžia; čia lyg ką toluome, vos begirdima suokia, čia vėl tankiai tankiai girią skardina. Skambėjo, už jo balsas per girią, per krūmus. To jos giedojimo visa, kas gyva, tik klausė, tik klausė; tą savo giesmių giesmę visa kam ji turėjo, rodės, įtikti. Nutliko vėjeliai, nustojė čiulbėti paukšteliai prigulė ir gyvulių bandos — ir tie metė žolę ėdė ir klausė ausis ištempe. Piemenėlis, ta giesmę gerėdamasis, net kvėpuoti, rodėsi, bijojosi; tik retkarčiais, klausydamas giesmės, į piemenaitę šyptelia.

Giesmė baigta. Asilas atstatė kaktą, padelbė akis. Atsisukęs į lakstingalą sprendžia:

— Nei šio nei to, gerai, — sako: — ką čia besakysi, ta vėš nenuobodu klausyti... Tik

gaila, kad su mūsų gaidžiutu, rodos, nepasipažįsti: iš jo pasimokiusi, visai gera būtų giesmininkė.

Išgirdusi tokį asilo žodžio tarimą, lakstingala tik purpeltėjo — ir toli, toli nuo jo nuskrido, už devynių upių atsidūrė. Dabar retai ją begirdi asilas.

Nuo šitokių žodžių tarėjų, nuo tokių, kaip šitas tarėjas, mūsų laimės lėmėjų ir nuo visų kitų nelemų žmogaus teisėjų — gelbėk mūsų visuomenę, Viešpatie!

2. ATSIKRYRĖLIS IR
LOKYS.

Nors kito pagalba reikale mums labai yra brangi, bet ir ją ne visi mokam vienas kitam teikti. Kvailių bičiulių ir paslaugos reikia saugotis: paslaugus kvailys ir už nenau-dėlį pavojingės.

Kitą kartą gyvena atsikryrėlis nuo kitų žmogus, gyvena vienas, toli nuo miesto, girioje.

Apie atsikryrėlio gyvenimą, kad ir kaip gražiai rašytum, bet ir jo turima vargo, ir ne kiekvienas mokam jo vargą vargti: ramu mums ir čia, be to jos vargo, malonu paplėpti, pasiskusti, palūdėti, pasidžiaugti. To girioje negausi. Vienas kitas man pasakys: "Gi pievutė, gi raistelis tamsusis, klonių kloneliai, girios upeliai ir žali jos žolynėliai?" — Gražūs tie dalykai, ka besakysi! Bet vis dėlto, ta siboš, jei nebebus su kuo žo-

delio tarti, paplėpti, pajuokauti, — galėčiau jiems tuoj atsakyti.

Taip ir šitas atsikryrėlis atsitiko — nusibodo vienam amžinai gyventi. Ir išėjo jis į girią kaimynų aplankyti, su kuo nors pasipažinti, pasišne-kėti. Girioje ką berasi, be vilkų arba lokių! Taip ir šiuo kartą buvo: atsikryrėlis lokį didžiulį sutiko. Ką bedarys žmogelis: nusivožė kepurę, nulenkė galvą — sveikinasi su kaimynu. Kaimynas, tas lokys šleivys (baublio brolis), atkišo jam leteną, ir ima juodu žodis po žodžio, kalbėtis, pasižįsta, paskui nebegali atsiskirti ir ima drauge gyventi. Apie ką juodu kalbėjosi, apie ką ir kaip plepėjo, tikrų žinių aš neturiu: atsikryrėlis buvo nešnekus, lokys šleivys, kaip žinome, irgi tylus, netarškus, tai mažai juodu ir kitiems apie bendrąjį savo gyvenimą kalbėjo.

Ar šiaipar taip, atsikryrėlis labai džiaugėsi suradęs kaimyną. Visur jis buvo su lo-kiu, be lokelio jam ilgu, juo džiaugėsi kaip brangų radinį, radęs, juo negali atsigėrėti, atsigirti. Susibičiuliavo.

Vieną kartą ėmė ir sugalvojo bičiuliai — buvo karšta die-diena. Visur jis buvo su lo-kiu, po pievas, po slėnius, po kal-nus; bet kadangi žmogus silp-nesis už lokį, tad ir atsikry-rėlis veikiau pavargo, kaip lo-kys, ir ėmė nuo jo liktis. Ma-tydamas jį pavargus, lokys (lo-kys buvo sumaningas, sako: — Bro!au, glustelk ir pasi-lėk sustiprėti, o jei nori, ir pa-miegosi.

Kur lygšvaros stoka tarp produkeijos faktorių nėra taip kraštutinė, t. y., kur nėra perdidelio vieno faktoriaus gausumo, o — kito perdidelio trūkumo, kolektyvė sukuria iš pusės tų, kurie parduoda pergausų faktorių, yra parduodama priemonė. Taip dalykai eina Sovietuose su darbininkais-amatininkais: jie nėra taip kraštutinai priklausomi vienas kitam, kaip darbininkai ir faktoriai, kad patirtų sau didelių nuostolių dėl liuosos sutarties sistemos, o kolektyvės sutarties procesu jie lengvai prašalina grėšiančius jiems pavojus.

III.

Balsavimo programos yra tai programos, sulig kurių darbininkai pavartoja politiką, balsavimo galybę, kad paėmus į savo rankas šalies valdžios kontrolę, idant pas-kui su pagalba valstybės prievartos gauti sau pageidauja-mą gyvenimo padėtį. Į šią klasę sueina visos valstybinės socializmo programos.

Apskritai kalbant, juo skaitlingesnė yra koki indus-trijos klasė, tuo jai silpnesnė savo pastangose už ger-būvį, kadangi ji yra daug, tai ir sunku jiems yra išsīde-rėti gerų sąlygų ant industrijos liuosos rinkos. Bet tos didelės skaitlinės, kurios padaro juos silpnais išsīde-rėjime, sudaro juos tvirtais balsavime. Ant industrijos lauko jie pralokia, bet ant politikos — išlošia.

Kur nelygybė skaitliu, kaip jau esame minėję, nėra taip didelė, ten nuostoliai laikanties sutarties progra-mų taip-gi nėra perdideli, ir ten balsavime taip-pat nėra didelės galybės; tokiose aplinkybėse balsavimo progra-ma neišrodo reikalinga ir jina nežadą gerų pasekmių. Kas kita, kur nelygybė yra didelė; tenai balsavimo pro-grama išrodo labiau reikalinga, ir, kas yra svarbiausia, tenai ji žada pasisekimą.

Jeigu visuomenėje katra nors darbininkų klasė, saky-sime, nemokančių jokio amato, savo skaitliumi pervir-šija visas kitas klases, tai tas perdidelis nemokytų dar-bininkų skaitlius sudarys sunkų padėjimą ant dar-bo rinkos; ir kolektyvės sutarties programa turi savo ru-bėžius, ypač kad nelengva užlaikyti taip didžiųjų žmonių minių organizacijos vienybėje. Bet kadangi jie yra skait-lingesni už visus kitus — jų balsavimo galybė, jei balsuos susitarę, bus už visų kitų didesnė, ir jie lengvai galės to-kiu būdu paimti valstybės kontrolę į savo rankas, išsīrin-ki iš savo tarpo visa šalies valdžios personalą ir pavar-toti valstybės autoritetą savo luomo padėčiai pakelti į pa-gėidaujamą gerovės laipsnį.

Balsavimo programa visados bus pavartota tenai, kur yra didesnė nelygybė tarp visuomenės klasių. Tas tad mums ir išaiškina, kodėl Amerikos Trade-Unionizmo va-dai visuomet labiau stovėjo už kolektyvės sutarties progra-mą negu už balsavimo; jiems, mat, nebuvo reikalo norėti gauti valstybės kontrolę kad pagerinus darbininkų padėtį; bet iš kitos pusės, kad ir norėtų, jie neturėtų užtektinai balsų, su kuriais galėtų paimti valdžios kont-rolę į savo rankas.

Tas taip-gi išaiškina, kodėl Anglijos darbininkai priėmė balsavimo programą. Anglijoje nelygybė tarp darbininkų ir kitų produkeijos faktorių ir visuomenės sluogsnų yra daug didesnė negu buvo Amerikoje, todėl ir įvyko, kad Anglijos darbininkai labiau atjautė rei-ka-lą pagalbos iš valstybės pusės, ir jie turi didesnę ga-lybę įgyti valstybės kontrolę negu Amerikos darbininkai.

Atsikryrėlis buvo sukalba-mas žmogus, paklausė: atsi-gulė, pažiojavo ir tuoj ėmė knarkti. O lokys, kaip žadė-jo, sargybą ėjo, be darbo ne-buvo. Bičiuliui ant nosies mu-sė nusileido — jis mostelėjo ir nubaidė musę; žiūri — musė palūpy ką veikia; nubaidė, bet musė tik gakt ir vėl ant no-sies rados, ir juo toliau jis vis įkyrynėjo. Lokelis, nė žodžio nesakydamas pasiėmė į savo gniaužtas akmenį, pritūpė, iš-sižiojo, nustojė ir kvėpavęs, vis galvoja: "Žiūrėk, kad gau-si, visa sutrupėsi!" Kaip gal-vojo, taip ir padarė: pasergė-jo musę nutūpus bičiuliui ant kaktos, tik pokšt jam akme-niu per kaktą! Taip smagiiai drožė, jog bičiulio ir galva su-trūko, ir jis paskui nebeatsi-kelė — liko lokių žemėje gulė-ti.

4. DIDIKAS IR GALVOČIUS

Didikas kartą, atspėdamas nuo darbo, kalbėjosi apie šį, apie tą su galvočiu. — Sakyk man, — sako didi-kas: — tu žmones gerai pažįsti ir iš jų širdžių, kaip iš kny-gų, gali skaityti: kaip tat yra, kad mes, ką pradėję, ėmę ką drauge dirbti, mokslo ir šiaip jau draugijas steigti, nesu-skumbam nė savo darbo pa-dėti, o žiūrėk — ir bekišą sa-vo nagus į tą darbą pirmieji nemokėliai? Ar gi visai nėra vaisto jiems atsiginti?

— Kur nebus, yra, tik mes nemokam juo, tur būt, nau-siotis, — atsakė jam galvočius. — Su draugės darbu ir su draugijomis yra taip pat (tarp mūsų šnekan), kaip su me-džio namais.

— Kaip čia sakai? — kla-usia nesupratęs didikas.

— Čia yra lygiai taip pat: auro pasistatiau sau namelius; nesukubau įsikurti juose tuo-jau svirpiai klausau vakar, tik svirpia, tik čirpia savo giesmelę — mano pasistaty-tuose gyventi nameliuose...

— Bet aš nemokėliams ieš-kau vaisto, ne svirpliams! — sako jam nekantrus didikas. — Pamokyk, kad esi galvo-čius.

— Vaisto ir nemokėliams at-siginti ir suvaldyti, žinoma, yra, gali sveikas ir jo turėti kiek tinkamas: bet tas vaistas reik įvairiai ir, kas svarbiau-

— nė kiek nėsama!

Beždžionė, piktumu nebesi-tverdamas, visus tuos akinius — kad sviedė į akmenį, net kibirkštys sužibėjo!

5. DRISKIAUS TRINY-
ČIAI.

Driskiaus trinyčių alkūnės prasitrynė. Neilgai galvojęs, pasigriebė žirkles, susirado adatą ir tai-sios lopus trinyčius: nusikirpo per visą sprindį rankogalius — ir susilopė alkūnės. Triny-čiai vėl nebeskyli, sveiki, tik rankų galai per visą tą sprindį pliki dabar kėkso.

Susilopęs trinyčius, Dris-kiaus ir vėl vaikščioja, kaip vaikščiojęs: Pats savo darbu nesiskundžia. Tačiau kiekvie-nas, sutikęs jį, juokiasi, pirš-tais bado. Pagaliau Driskius nebesikėsdamas sako:

— Aš ne kvailas, ir iš to-bėdos mokėsiu išsiversti: ran-kovės, matysit, bus dar ilges-nės, kad norit.

O, Driskiaus — ne pusgal-vio būta! Pasikirpo trinyčių apačias, susikarpė atkarpas prisidūrė rankogalius, ir vėl linkmas vaikščioja, nors jo trinyčiai dabar tokie, jog ir liemenė iš po jų matyti.

Žmonės, kai pamato jį niek

siai protingai vartoti: kurie patys prireikus jo nepavarto-ja, kurie nemoka jo kaip rei-kiant vartoti, tų vienais pa-mokymais neįmokysi.

Kuo baigėsi šitas jų pasikal-bėjimas, tikrų žinių aš šiuo tarpu pasakėčiai neturiu.

Žmonės, deja, ne geriau kar-tais padaro: kad ir kaip nau-dingas rodosi daiktas, — ne-mokėdami jo kaip reikiant su-vartoti, neišmanėliai ne save vainoja, bet tuos, iš kurių pa-tį tą daiktą yr gavę.

6. DRISKIAUS TRINY-
ČIAI.

Driskiaus trinyčių alkūnės prasitrynė.

Neilgai galvojęs, pasigriebė žirkles, susirado adatą ir tai-sios lopus trinyčius: nusikirpo per visą sprindį rankogalius — ir susilopė alkūnės. Triny-čiai vėl nebeskyli, sveiki, tik rankų galai per visą tą sprindį pliki dabar kėkso.

Susilopęs trinyčius, Dris-kiaus ir vėl vaikščioja, kaip vaikščiojęs: Pats savo darbu nesiskundžia. Tačiau kiekvie-nas, sutikęs jį, juokiasi, pirš-tais bado. Pagaliau Driskius nebesikėsdamas sako:

— Aš ne kvailas, ir iš to-bėdos mokėsiu išsiversti: ran-kovės, matysit, bus dar ilges-nės, kad norit.

O, Driskiaus — ne pusgal-vio būta! Pasikirpo trinyčių apačias, susikarpė atkarpas prisidūrė rankogalius, ir vėl linkmas vaikščioja, nors jo trinyčiai dabar tokie, jog ir liemenė iš po jų matyti.

Žmonės, kai pamato jį niek

niekių tais trinyčiais beieš-kanč arba kur nosį knaibant ir vandenį drumstiant, užuot darbą dirbus, dabar apsprā-tę nebesijaukia.

Kartais ir mūsų vyrai, teko matyti, susipainioję taip ver-čiasi, jog ir tais Driskiaus tri-nyčiais beturi tenkintis, pasi-rodydami žmonėse.

SNIEGAS.

Šalės, šalės oras, lyg atsi-leido. Saulė pasislėpė ūkano-se. Diena nesmagi, nuobodi. Iš to nuobodus dangaus pra-dėjo viena po kita sniegulės kristi.

Kiekviena sniegulė krinta iš-lengva, lyg bijodama susitren-kti. Savo kristalinį kūnelį su-žeisti, kristalą sunaikinti. Lyg, rodos, nedrįstų ant žemės nu-sileisti, savo gražųjį, baltą kūnelį sutepti. Išlengva, iš-lengvėlei nusileido viena, ne-užilgo kita trečia... Štai jau ir krinta drimba viena po kita, į nieką, rodos, neatsižiūrėda-mos, nieko nepaisydamos!

Pietai, vakaras, užėjo nak-tis, o vis jos dar krinta. Ry-tą, visa žemė, rodos, kokia nauja gražia balta užklodė ta-po uždengta. Ji stora, minkš-ta, pūkuota. Žemės niekur nei šmotelio nematyti. Net trobėsiai, medžiai ir tie pasi-slėpę, nedrįsta, rodos, nei gal-vos iškišti, kad nesunaikinti ir nesutepti taip gražaus nesu-tepto baltumo. Džiaugias žmo-nės, džiaugias ganta.

Stovi sniegas dieną-kitą, šaltys spindi žvaigždėmis, atidrekyje smunka žemyn, plo-nėja. Pavasariop užsėdėjo sto-ra pluta, kad apsaugoti nuo saulės spindulių. Medžiai ir trobėsiai senai jau iškišo gal-vas. Pradeda rodytis ir kel-mai bei kriaušiai. Niekas jau juo nesidžiaugia, niekas nemy-li, laukia tik, kad saulė už-šviestų ir kogerčičiausiai šalin nuvarytų.

Pavasaris. Saulė įsivyrojo, užkaitino. Sniegas upeliais, tvanais atkalmėmis teka, bėga, bijodamas net atgal atsižvelgti, kad nematyti tų pačių žmo-nių, tos pačios gamtos, kuri rudeni jį sveikino, juo džiaugė-s. Pasidarė tamsus, dumb-luotas ir laukia tik dienos, kuomet paskutinis gabalėlis su-tirps ir nuo visų akių pasi-slėps.

M—a.

(Paskelbimas)

KIEKVIENAM.

Garsus gydytojas rašo pas-kesniam straipsnyje, jog nėra beveik žmogaus, kuriam nereikėtų kart-kartoms gero savo žarnų išvalymo, nors jei ir jos regimai reguliariai veik-tų. Todėl tai Trinerio Ameri-kinis Elikas iš Kartaus Vy-no yra vaistas visiems. Jis iš-valo žarnas tobulai. Jojo ypa-tybė tokia, kad tą darbą at-lieka be jokių žmogui skaudu-lių nei apsilpinimo. Kitas vai-stas, kurs privalome namieje turėti, tai Trinerio kosulio malšintojas. Jei ateini teat-ni teatran ar koncertan tuoj pastebi kaip žmonės dabar la-bai kosi. Tas kosulys sugadi-na tau visą nusižeidimą. Jei visi tie kliudytojai žinotų apie Trinerio Cough Sedative, jie nei savęs nekankintų nei ki-tiems neklindytų. Pas savo aptiekinką ir visose vaistų krautuvėse gausi Trinerio gy-duoles. — Joseph Triner Com-pany, 1333-43 So. Arsland Ave. Chicago, Ill. z z (Copyright, 1919 by Joseph Triner Co.)

DARBININKAS

Šiame iš So. Boston'o uždaviniais, bet vergais ir subotomis. Leidžia Am. Lietuvių Rymo-Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS" (THE WORKER)

The Lithuanian tri-weekly paper. Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

SUBSCRIPTION RATES: Yearly \$4.00 Boston and suburbs \$5.00 Foreign countries yearly \$5.00

"Entered as second-class matter Sept. 22, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

"Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918."

KENO KILA ALGOS.

Tėmijant dabartinį Amerikos darbininkų judėjimą ir prisizūrint ir algų pakėlimą, tai galima pastebėti ypatingą apsišėkimą. Pirmiausia į akis metasi tas, kad daugelį darbininkų algos vis kyla, o apie mažesnių algų pakilimą retai tesimato. New Yorko valstijos darbininkų vidutiniška alga yra \$26.52 savaitėje. Daug maž tokia yra vidutiniška Amerikos darbininkų alga. Tai menka alga sulyginant su pragyvenimo brangumu. Bet mes nuolat matome, kad karpenteriai, plumberiai ir kitokie amatininkai nors gauna po \$1 ar biskį mažiau valandoje, vis reikalauja ir gauna didesnę mokesį. Kapitalistai nedidelis daiktas pakelti algą kelių meistrų. Jie pakelia prekių kainas ir jų pilnas didesnis, negu buvo prieš algų padidinimą.

Ar gerai daro plumberiai ir kitokie amatininkai, gaunantys po \$1.00 valandoje, reikalaujant dar pakelti jų algas?

AUGSTIEJI KURSAI.

Lietuviai perdaug paskendę smulkoje politikoje. Veikėjams, atsimetusiems nuo Bažnyčios, pirmiausia rūpi vesti atkaklią kovą prieš religiją, Bažnyčią, dvasiškumą. Tikintieji, tą matydami, negali nesiginti. Tarp atsimetusių nuo Bažnyčios lietuvių dalies ir tikinčiosios trininimas yra nepaprastai didelis. Del tokio apsišėkimo lietuvių tauta labai kenčia. Kovai prieš religiją ir už religiją pašvenčiama daug energijos ir pertai trūkdomi visuomeninis darbas, gilinimasi mokslui, kultūrinis kilimas, tvėryba dailėje ir tt.

Taip yra Lietuvoje, taip yra Amerikoje.

Dabar išgirstame linksma naujieną, kad Kaune įsisteigę Augstieji Kursai. Tai gymys, tai pradžia Lietuvos universiteto. Atsišaukiama kursams remti aukornis. Be abejonės atsirastų tarpe Amerikos lietuvių uolių kursų remėjų. Bet ar kursai liuosai ir jei jie liuosai, tai ar yra vilties, kad jie išliks liuosais nuo tos ligos, kuria serga lietuvių tauta. Ar augstieji kursai girždės, kaip netepti ratai, ar trininimasis juose apsišėkęs taip, kaip kad yra apsišėkęs visuomenėje?

Labai būtų pageidautina, kad būtų kursuose kitaip, negu visuomenėje kad yra. Būtų gerai, kad Lietuvai vienos augstosios mokyklos

Kun. Jonas Žilius.

Jaunos diplomatijos suklupimas.

Vasarą 1919-tų metų kun. Jonas Žilius, Amerikos Lietuvių Tarybos siunčiamas, atvyko Paryžių ir užėmė vietą Lietuvos Delegacijos nario. Buvo tai laikas žyminis įsigalėjimo Kolčako ir kolčakininkų. Laimėjimai ginklais Rusijos monarchistų prieš bolševikus Sibire ir pietų Rusijoje, galingsi intekmė Taikos konferencijoje Sazanovo ir jo prietarėjų, inirtimas žymios dalies mąstančio pasaulio prieš bolševikų būtas ir nebūtas barbarystes, — visa tai stipriai viltį, kad bolševikai gal ir trumpu laiku bus nugaltai. Atskilusių nuo Rusijos tautų jauniems diplomatams rodėsi neįveigiamu reikalu tarties su Rusijos monarchistais, kad iš jų išgavus savo šalių nepriklausomybės pripažinimą. Nedėvė, kad tarpe jų ieškotojų vilko malonių atsidūrė ir Lietuvių Delegacijos veikėjai — anot lietuvių priežodžio: pirksi, nepirksi, o pasiderėti galima. Mūsų diplomatus prieš derybų su rusais monarchistais paskatino dar viena, labai nemaloni aplinkybė, būtent gana prasti santykiai su latviais. D-ro Šliupo ilgą laiką be atodairos skleidžiama politinė teorija apie lietuviškai-latvišką respubliką su Lietuvos viršenybe ant Latvijos — rado pritarimo mūsų politikų tarpe — Yeo ir Voldemaro tipo. Lietuviškuoju imperalizmu persiėmė, jie ėmė svajoti apie prijungimą prie Lietuvos Liepojos miesto ir tą miestą laimėti kaip tik ir tikėjosi iš rankų rusų monarchistų. Žinojo apie tai latviai ir degte degė apmaudu linkui lietuvių.

Tokiose tai aplinkybėse p. A. Voldemaras intekė Rusijos reikalų komisijai, buvusiai prie Taikos Konferencijos memorandumą, kuriame reikalavo pripažinti Lietuvos nepriklausomybę privedamas tuo tikslu daugelį priežasčių. Memorandumas baigėsi sakiniu labai klaidinančiu ir labai pavojingu: girdi, lietuviai, iš savo pusės neatsisakys sudaryti ateityje su Rusija šokių ar tokių politiskus ryšius.

Lietuvos valdžia, sužinojusi apie tą memorandumą ir jo turinį, įsakė delegacijai tuojau atsiimti jį iš rusų reikalų komisijos. Delegacija savo posėdyje svarstė tą savo valdžios reikalavimą ir balsų didžiama nutarė jo nepildyti, nes memorandumo turinyje nematė nieko pavojingo. Posėdyje dalyvavo apie 10 asmenų. Tik du balsu buvo už tai, kad išpildyti valdžios reikalavimą ir memorandumą atšaukti. Tuodu balsu padavė: lietuvis kun. Jonas Žilius (ką tik tada atvykęs iš Amerikos) ir gudas p. Siemasko. Visas šitas atsitikimas yra užrašytas Delegacijos protokoluose su pažymėjimu, kas kaip balsavo.

Tėvynės išdavystės mūsų diplomatams, žinoma, negalima prikišti. Jie norėjo padaryti kuogeriausia. Matydami pavojus iš lenkų, rusų bolševikų, vokiečių; negalėdami susišnekėti su latviais, jie prieš visus juos išėjo pagalbos ru-

ožtektų. Nesiskaldytų tuomet nei mokslinės, nei medžiaginės lietuvių pajėgos. Lietuvai verčiau būtų turėti vieną gerą universitetą o ne kokius du Valparaisu. Jei augstuosiuose kursuose negugyvens dvi pasauležvalgiškos, jei išeis trininimosi, susikirtimai, tai skilimas neišvengtinai ir bus dvi Lietuvos augstosios mokyklos — grynai katalikiška ir grynai liberališka.

Tą matant ir keblu remti dabartinius Augstuosius Kursus.

sų tautoje, tikėdami ir Kolčako žvaigždę. Bet vis delto jiems galima prikišti, kad 1) jie nesuprato, kuo stiprus yra bolševikai ir kodel Kolčakas ir jo draugai — Denikinas ir Judevičius turėjo prakišti; jie nematė tos aureolės ant bolševikų judėjimo, kurią matė ir tebematė minios darbininkų Rusijos ir kitų šalių, būtent kaip pirmųjų paliuosuotųjų darbininkų iš po kapitalo vergijos. Gal toji aureolė ir nublanks kada; bet darbininkų minių didžiama dar ir šiandien linkusi garbinti Rusijos bolševizmą. Galima mūsų diplomatams prikišti ir tai, kad jie nepermatė, kokios galės būti pasekmės jų to pavojingumo sakinio, kuriuo jie baigė savo memorandumą. Juk tik tuo sakiniu rusų monarchistai ir parėmė visą savo viltį atgauti Lietuvą — ir ne tik viltį, bet ir veikimą, nes nedėvė, po to įvyko sutartis tarp Rusijos ir Vokietijos monarchistų ir prasidėjo organizavimas Lietuvoje kolčakininkų ir bermontininkų kareivių su visais jų siautimais ir su visomis kruvinomis skriaudomis, kurių iš jų Lietuva prietyrė.

Tasai sakiny su netruko nusikristi į Washingtoną ir p. Bachmetjevo rūmus ir pas p. Lansingą. O kada vėliau rusai inscenizavo Paryjuje susirinkimą atstovų atsidalinusių nuo Rusijos tautų, kur buvo nutarta išistikimybę Kolčakui, tame susirinkime nebebuvo nei reikalo dalyvauti vienam iš mūsų politikos tūzų (kaip antai Yei ar Naruševičiui); vien departamentų pletkai apie tuos asmenis sukėlė pas mus didžiausią triukšmą, baimes ir protestus. Kolčakininkams užteko ir bile valkatos nuo gatvės, kad reprezentuoti Lietuvą. Jie buvo dėkingi vien už gerą inkvėpimą, gautą iš lietuvių memorandumo.

Neteiskite, idant nebūtumėt teisiami.

Kodel aš tai visa rašau ir iš kur aš visa tai žinau, nebuvę tada Paryžiuje — gal paklaus skaitytojas. Visa ta istorija man gyvai prisiminė po to, kaip man teko būti liudininku kamantinėjimo ir paminėjimo, kurį suruošė kun. Jonui Žiliui kai kurie mūsų gerbiamieji veikėjai. Visą tą atsitikimą su anuo nelaimingu memorandumu buvo man trejetą mėnesių tam atgal prieš geros progos apsaugę su smulkiomis kun. Žilium. Buvo prašęs nebenaudoti tų faktų spaudoje, buvo žadėjęs prašyti to ir gerb. kun. Bučio — nes, girdi, šiaip ar taip — visa tai jau senai praėjo, mūsų diplomatai turėjo geriausius norus — o, girdi, iš tų visų kolčakininkų nelaimių, kliuvo Lietuvai šis tas ir gera; juk, sakę, jeigu ne kolčakiniai, tai gal, gird, mes ir šiandien veltui klabinume aliantų kancelerijas, kad mums ginklų parduotų. Šiandien visa Lietuvos kariuomenė apginkluota.

Bet šiandien skaitau savo priederme paduotai skaitančiai publikai visą tą atsitikimą. Juk kada keli asmenys sutarė atlikti kun. Žiliumo morales žudynes — jie ir tą atsitikimą — kun. Žiliaus balsavimą prieš Voldemaro memorandumą — paskaitė kun. Žiliui už blogą ir tur-būt ras jiems ir pateisinimą. Pakeliui eidami jie priklina "Drauge" — straipsnyje "Kun. Žilius ir Katalikų Federacija", — kam, girdi, kun. Žilius balsavęs prieš memorandumą, kuriame, šiaip ar taip, buvo reikalaujama Lietuvos nepriklausomybės.

Tiesa, tai tik vienas epizodas iš tų kamantinėjimų ir tų žudynių. Bet ir visas anas visuomenės teismo procesas, atvirai pasakysiu, paliko manyje begalo sunkų ir nesmagų įspūdį. Aišku buvo, kad gerbiamųjų "riezninkų" kuope-

DARBININKAS

lė atėjo į susirinkimą jau "su išgalastais peiliais", su sutartu plenu. Nors kun. Žilius ir išdavė raportą daug geriau, ir pilniau negu kai kurie kiti mūsų siųstieji delegatai, nors iš pustrčio tūkstančio dolerių gautų kelionei ir gyvenimui Paryžiuje, jisai parvežė ir grąžino penkis šimtus dolerių (negirdėtas atsitikimas mūsų visuomenėje; paprastai vis turėdavome pridėti), nors ir apyskaitas iš išleistų pinigų pridavė; nors atvežė su savimi geriausią rekordą tikrai gražaus ir rimto veikimo tautos labui — vis viena kun. Žilius buvo griežtai visu kuo kaltas.

1) Kaltas jisai pasirodė ir delto, kam vienam kitam iš reikšmės nepasitenkinimą ir baimę, kad Katalikų Taryba išrinkusi Mastauską pirmininku, o jo draugą Česnulį — sekretoriumi. Mat kun. Žilius buvo patikėjęs, kad straipsnis su parašu "Morkūnas" žurnale "La Lituanie independante", — priešais Lietuvos valdžią — buvęs rašytas p. Mastausko, kurį delegacijos narys Pakštas savo oficialiuose pranešimuose Tarybai vadinavo Morkūnu.

2) Kaltas jisai buvo ir delto, kad generolo Swarthouto projekte buvo vienas neaiškų ir pavojingas sakiny; ir delto kaltas,

3) kad jisai užmiršo pavarde francūzų generolo, užsirašiusio stoti į lietuvių brigadą, ir delto,

4) kam p. Vileišis, ar p. Norkus prirašė misijos pranešimuose katalikus erzinančių dalykų, ir vėl —

5) kodel jisai prastas krikščionis demokratas — ir dar del daug ko kita.

Kamantinėjimai darė įspūdį nerimta, slognanti. Buvo daug karščio ir nemandagumo. Nenuostabu, kad ir mūsų tarybininkai užsidegė: vieni pasidavė ūjimo ūpiui ir drąsiai balsavo už rezoliuciją nepasitiekėjimo, ir atskyrimo nuo katalikų visuomenės, kiti (mažuma), visai susilaukė nuo balsavimo, jausdami tauto kančias akivaizdoje visai nekrikščioniškos operacijos.

Kun. Jono Žiliaus vis viena nepadarysime nei tinkamų krikščionių demokratų partijos nariu, nei kitos partijos ištikimu nariu ar pasekėju. Jisai nei nepretenduoja prie to, jo viso gyvenimo linija kitokia. Į partiją jo neįtaltapsi; perplatus jisai. Seniau jisai nenorėjo nei pripažinti nei partijų, nei srovų, dabar jį viena tik mintis gaivina, tai kad visas partijas ir sroves į bendrą tautos darbą vesti. Ir ar jisai vienas toks? Ar mesime į juos akmenis už tai?

Kada krikščionys demokratų tai siuntė nuo savo Tarybos kun. Žilių į Paryžių—abejoju, ar jie galėjo tikėtis jį patapsiant uoliu partijos pasekėju; jie jį siuntė kad atlikti naudingą tautos laisvei darbą. To pasitiekėjimo kun. Žilius neužvydė. Lietuvių tauta del Pittsburchio suvažiavimo rezoliucijos — negi išbrauks kun. Jono iš savo pagarbiausių sūnų skaičiaus. Ateis laikas, kada ir mūsų visuomenė vėl jį pagerbs ir nesmagiai jausis, atsiminusi savo rinkinių atstovų rezoliuciją.

Lietuvos istorikas, žymėdamas šiu dienų faktus, kad laikais josios kovos už laisvę, buvę katalikų kunigų, kurie tautai bedirbdami, užmiršo tulam laikui brevijorių kalbėti, mišias laikyti, barzdas skusti — tur-būt ras jiems ir pateisinimą. Pakeliui eidami jie priklina "Drauge" — straipsnyje "Kun. Žilius ir Katalikų Federacija", — kam, girdi, kun. Žilius balsavęs prieš memorandumą, kuriame, šiaip ar taip, buvo reikalaujama Lietuvos nepriklausomybės.

Mes pasiėmėm sau augštesniųjų teisėjų rolę ir, užsidegę nei nepamatėme, kaip patys pata-

Lietuvos Darbo Federacija.

(Tąsa)

Dabar pasižiūrėkime, koks bežemių ir mažazemių skaičius Lietuvoje*) Iš viso gyventojų apie 4½ milijonų žmonių (etnografinėje Lietuvoje); jų tarpe žemininkų yra apie 2½ mil. žmonių; mažazemių, turinčių ligi 3 dešimtinų — apie 110.000 žmonių, mažazemių gi nuo 3-10 dešimtinų apie 70.000 žm. (Nėra žinių iš Vilniaus gub. ir pakraščių, kur žinoma ir gi žymus skaičius mažazemių). Bežemių gyventojų, sulig tų pačių šaltinių, yra apie 500.000 žmonių. Iš šimto gyventojų žemininkų yra apie 70 žmonių, bežemių gi apie 17 žmonių, mažazemių ligi 3 deš. apie 28 žm. ir nuo 3-10 deš. apie 33 žm. (imant šeimynomis). Reikia prie šių skaitlinių pažymėti, kad jos sudėtytos iš rusų darytų įvairiuose metuose prieš karą gyventojų surašinėjimų ir atlikčių, kaip žinoma rusų buvo daroma, nevisai vykusiai, todėl šios žinios yra maždaug tik sulyginamos vertės. Bet vis-gi iš šių žinių jau maždaug galima spręsti apie Lietuvos žemės darbininkų (bežemių ir mažazemių) skaičių. Prie žemės darbininkų (agrarinės proletarijos) dar reikia pridėti apie 30.000 darbininkų, kurie dirbo įvairiose prekyboje ir pramonės įstaigose. Pastarųjų, prekybos ir pramonės darbininkų arba industrinės proletarijos, skaitlius labai mažas mias**), mažazemiais) kurių bendrai i-

*) Čia suprantama kartu kumečiai dvarų. sulyginus su žemės darbininkais (bežemant (kartu su mažazemiais nuo 3 ligi 10 dešimtinų***) yra apie 680.000 žmonių.

***) Dešimtinė tolygi maždaug 2 margam arba 1 nektorui. Prie žemės ūkio darbininkų bežemių ir mažazemių pridėjus dar prekybos ir pramonės įstaigų darbininkus, mes turime Lietuvoje apie 700.000 su viršum žmonių, kurie savo daugumoj dirba įvairiose privatiųjų savininkų ar valstybės įstaigose (dvaruose, ūkiuose, dirbtuvėse etc.), kad sau ir savo žemei užsipelnis pragyvenimui reikalingų dalykų.

Dabar jau mes matome, kad Lietuvoje, ūkio šaly, apart ūkininkų-sodiečių ir kitų savininkų, yra dar nemažas skaičius gyventojų, kurie gali išgyventi ir išlaikyti savo šeimyną, tik pardudodami kam nors savo darbą arba kitaip sakant parsisamdami bernauti, kumečianti etc. Nevienas tokių gyventojų paliko kuriam laikui savo Tėvynę ir išėjo į pasaulį "pavandravoti, sau laimės paieškoti." Daug tokių mūsų brolių darbininkų mes rasime Amerikoje, kur jie sau laimės ieško ir dabar gal rengiasi vėl grįžti į savo Tėvynę ir pirkties sau žemės ir užsiimti koku nors kitu amatu, kad tapti nepriklausomu gyventoju ir savininku.

Lietuvos darbininkai kaip matėme sudaro žymę mūsų šalies gyventojų dalį. Nors jie skaitlingi buvo, bet prieš karą mažą ką tegalėjo padaryti savo būvio pagerinimui. Nevienam vargo sūniui prisiėjo pusbadžiauti, apskurusiam vaikščioti ir veltui laukti savo laimės ar geresnės ateities kur nors vargą vargant ponui dvarininkui bekumečiaujant. Šiam vargui ir sunkiai darbininkų daliai buvo daug priežasčių—svarbiausios gi galima skaityti: 1). Rusų caro valdžios konservatyviškai-absoliutiškas valdymas-vešpatavimas, kuriam nerūpėjo vargingesniųjų piliečių reikalai ir būvio pagerinimas. 2) pačių darbininkų pakrikimas ir gyvenimas be jokių organizacijų-draugijų. Rusų caro valdžia nesirūpino darbininkų reikalais, nedabojė dvarininkų ir fabrikantų, kad tie neslėgtų ir neskraistytų darbininkų, — tai vienas dalykas; antras-gi dalykas — toji pati nelaimos atminties svetimųjų valdžia mūsų dar-

*) Žinios iš to paties šaltinio p. 46.

pome nebeteismo. Mes lyg pamiršome savo pamatinis principus, kurie mūsų krikščioniškai demokratijai pridoda tikrosios gyvybės ir jėgos.

Koks nors politikieris pataikinas, tik del biznio pakabinęs sau ant kaktos krikščioniškos Demokratijos iškaubą—demagogiškai mus sukursto ir mes lipame tuojaus su nešva-

bininkams nedavė teisės nei savo balsą pakelti ir ką nors pareikalauti, nei jiems organizuotis ir sutartinai pradėti kovą su dvarininkais ir kitais išnaudotojais. Jeigu darbininkų viens kitas ir norėjo dalyvauti organizaciniame gyvenime, tai tą jis turėjo slėpti nuo žandarų akių. Nežiūrint caro valdžios persekiojimų ir draudimų Lietuvoje prieš karą pradėjo dygti darbininkų organizacijos. Visiems yra žinomos savo veikimo ir darbu darbininkų Sv. Juozapo draugijos, kurios jungė į save kaip miestą, taip ir sodžiaus darbininkus. Nemaža naudos nešė miesto tarnaitės Sv. Žitos tarnaičių draugija; taip gi buvo praplytę įvairios žemės ūkio krikščioniškos darbininkų draugijos. Sv. Žitos tarnaičių ir Sv. Juozapo darbininkų draugijos turėjo didelio pasisekimo darbininkų tarpe ir jose priegulėjo tūkstančiai narių. Sv. Žitos draugija turėjo savo skyrių, net už Lietuvos ribų, kaip antai Rygoje ir Liepojuje. Darbininkų draugijos prieš karą daugiausiai turėjo kultūriniai-susišėpimo tikslus. Kultūrinėms darbininko dvasios reikalsams patenkinti darbininkų draugijos ruošė pasakaitų, turėjo vakarinių suaugusiųs kursų, darė vakarų, koncertų, gegužynių ir kitokių dorų pasilinksminimų. Susižėpimui ir pašalpai teikti savo nariams ligos, senatvės ir kituose nelaiminguose atvejuose darbininkų draugijos turėjo savyšalpybės, ligonių kasų, prieglaudų seneliams, bendrabučių bedarbiams etc.

Prasidėjo karas. Lietuva pakliuvo tarp dviejų ugnių iš rusų ir vokiečių pusės. Daug vargo, nelaimių, nekaltųjų žmonių ašarų. Gyventojų padėtis pasidarė nepakenčiama. Lietuva pakliuvo į vokiečių nagus ir kentė jų okupaciją keturis metus, kol patys lietuviai neišsivare vokiečių, išskėlė jiems kruviną išleistųjų puotą ties Radviliškiu ir kitose vietose. Karo ir okupacijos metu itin darbininkai labai nukentė. Sumažėjo ir beveik prapulo visokie darbai; vokiečiai ėmė varyti darbininkus į Vokietiją arba šiaip jau ir Lietuvoje į priverstinus baises-katorginius darbus. Nevienas žmogus neteko sveikatos ir gyvybės. Darbininkų organizacijos buvo prislėgtos arba uždraustos. Darbininkai (ir kiti šalies gyventojai-ūkininkai) atsidūrė nepakenčiamose gyvenimo sąlygose.

Pasibaigė okupacija, Lietuvos žmonės sukruto organizuotis. Mūsų darbininkai ne tik ką neatsiliko, bet galima sakyti net pralenkė kitus piliečius organizaciniame darbe. Kiekviename miestely, kiekvienoje apylinkėje kuriasi naujos darbininkų draugijos arba pirmiau veikusios pradeda gyvuoti. Darbininkas suprato, kad tik organizacija, tik vienybėje galybė yra ir šoko į vienybę, kad paskui galingoji organizacija kovoti su visokiariopų rūšių išnaudotojais. Apsidengė Lietuva darbininkų organizacijomis ir kuopomis, kurios buvo kuriamos visokiariopų amatų ir profesijų žmonių. Daug kuopų, sąjungų. Tos kuopos ir sąjungos daugiausiai veikia kiekviena savo apylinkėje, savystoviai. Pavieniai tokioms kuopoms sunku padaryti didesnę žygį arba išsikvoti sau geresnių darbo sąlygų kaip dvaruose, taip ir kitose darbo vietose. Būtinai reikalingas darbininkams sudaryti visos Lietuvos darbininkų vieną organizaciją.

Ši mintis sudaryti Lietuvos darbininkams vieną organizaciją kyla kaip kurių darbininkų judėjimo draugų ir veikėjų tarpe. Galų gale pavyksta padaryti pirmasai didis žingsnis šiuo reikalu. Kaune 1919 metų rugšėjo 27-28 dieną įvyksta pirmas Lietuvos krikščionių darbininkų susivažiavimas.

(Bus daugiau)

Pranas Raulinaitis.

Kun. F. Kemšis.

Visi dėkitės prie ingyjimo darbininkų tvirtovės.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOS ABELNA ATSKAITA IKI SAUSIO 1D. 1920.

Ineigos:

Balansas ant Rugs. 1 d. 1919 m.	\$327.56
Rugpjūčio	2,306.22
Rugsėjo	2,197.52
Spalio	2,830.67
Lapkričio	2,760.78
Gruodžio	4,497.37

Iš viso14,920.12 \$14,920.12

Išlaidos:

Rugpjūčio	\$2,480.06
Rugsėjo	2,717.27
Spalio	2,807.09
Lapkričio	2,761.45
Gruodžio	3,681.43

Iš viso14,447.30 14,447.30

Balansas ant sausio 1 d. 1920.\$472.82

A. F. Kneizis,
"Darbininko" Administratorius.

KAIP VERČIASI.

Ragindami ir drąsindami pirkti L. D. S. namo bonus štai ką turime jums priminti. Jūs visi žinote, jog geras namas visuomet neša pelną. Gi L. D. S. namas yra vienas geriausių So. Bostone. Todėl jis neša gerą pelną. Bet gal jūs manote, kad "Darbininko" biznis šlubuoja ir dalį tą pelną ar jo dalį suvartoti "Darbininko" bizniui.

"Darbininko" biznio atskaitos kuopliniausia išduodamos L. D. S. seimuose. Tos atskaitos liūdi, kad "Darbininko" biznis gerai stovi. Kad jums būtų dar aiškiau, tai čia paduodame, kiek "Darbininkas" iš savo biznio kasos at-mokėjo paskolų nuo rugpj. 1, 1919 iki kovo 1, 1920.

J. Lukoševičiui	\$50.00
J. Laukai prenum.	
i Lietuvą	5.00
V. Plikaičiūtė prenumera-ta i Lietuvą	2.50
Kun. Kudirkai	20.00
O. Migauskaitėi	25.00
V. Ramažauskui	10.00
M. Kilmoničiui	100.00
J. Liaugaudui	113.75
K. Paulauskai	50.00
S. Kvederavičiutei	10.00

Iš viso\$514.25

Tas jums kuopliniausia liūdi, jog "Darbininko" biznis gerai stovi, daro pelną. Tas kiekvieną turi padrasinti pirkti L. D. S. namo bonų ir kitus prie to raginti.

Zemiau paduodame surašą kiek kas pirkto namo bonų iš-šiol. Kaip matysit, tai išpirk-ta gerokai, bet iki \$25,000 dar toloka.

Per likusias tris savaites tu-ri būt davaryta iki galo. Vi-si bonai — už \$25.00 turi būti išpirkti.

Kas ir už kiek pirkto L. D. S. Namo bonų:

Antanina Majauskaitė	500.00
St. Noreika	500.00
Mateušas Norbutas	500.00
Juozas Bižokas	200.00
Pranas Gudas	200.00
Andrius Zaleskas	200.00
Kun. K. Urbonavičius	100.00
B. Baužinskas	100.00
Kun. P. Juškaitis	100.00
Kun. F. Kemėšis	100.00
Kun. J. J. Jakaitis	100.00
Kaz. Karčianskas	100.00
V. Jakas	100.00
Juozas Šakalis	100.00
Antanas Ščensnas	100.00
J. Pauplis	100.00
M. Pauplis	100.00
Antanas Frietakis	100.00
K. Jūnevičius	100.00
A. Vaisiaskas	100.00
K. Adomaitis	100.00
Juozas Jelmokas	100.00
Agota Bebravičiūtė	100.00
A. V. Sedlavičius	50.00
Anelė Ceikiūtė	50.00
Valerija Šiaulaitė	50.00
Jonas Petrasukas	50.00
Al. Vincius	50.00
F. Virakas	50.00
A. F. Kneizis	50.00

Povilas Petrauskas	50.00
A. Kavaliauskas	50.00
K. Sadoniūtė	50.00
K. D. Akstinas	50.00
B. Ajauskas	50.00
K. Žukauskas	50.00
Tamas Jakavonis	50.00
Juozas Meškauskas	50.00
Jonas Dobilas	25.00
Alek. Vincius	50.00
Mar. Janušitė	50.00
Mar. Armonavičiūtė	50.00
D. Antanavičius	50.00
J. K. Naujalis	25.00
A. Naudžiūnas	25.00
Al. Bironaitė	25.00
V. Širka	25.00
Pranas Janiūnas	25.00
B. Stašaitis	25.00
Vincas Pigas	25.00
Povilas Molis	25.00
Agota Strakauskienė	25.00
Jokūbas Stakionis	25.00
A. Šapalis	25.00
Juozas Beleckas	25.00
Jonas Valentas	25.00
Mikolas Zaikoff	25.00
F. Zaleckas	25.00
Justinas Tuleikis	25.00
Jonas Vargalis	25.00
Ant. Kairys	25.00
Juozas Tamoševičius	25.00
L. Kriaučiūniukė	25.00
P. Radavičius	25.00
St. Luinis	25.00
J. Steponaitis	25.00
A. Navikas	25.00
J. Mockevičius	25.00
J. Červokas	25.00

Pridėjus aukas\$5,375.00

Iš viso\$5,981.86

VISOS L. D. S. KUOPOS DARBAN.

Kovo mėnesio teestie tik-ros kovos mėnesiu visoms L. D. S. kuopoms, visiems jos nariams ir visiems "Darbi-ninko" prieteliais. Sujus-kite, o laimėsime didelę per-galę, ingysime tikrą tvirtovę. Kovo mėnesio L. D. S. kuopų susirinkimuose lai bus pakelta klausimas L. D. S. namo bonų pirkimo klausi-mas. Lai kiekviena kuop-a iš savo išdo paperka bent vieną boną. Lai neatsilieka nei viena kuopa. Jei trūks-ta pinigų išde, tai lai išran-da būdą jų tuoj gauti. Gra-žu būtų, kad kiekviena L. D. S. kuopa turėtų po L. D. S. namo boną. Taip-gi na-riai lai ragina vienas antrą pirkti namo bonų.

Žiūrėkite, prieteliai, kad nebūtų gėdos, bėdos ir nuos-tolių. Reikalinga suma turi būti surinkta. Sulyg agree-ment'u namo savininkams reikės užmokėti grynais prieš balandžio 1 d. Nepa-darykime namo savini-kams "april fool." Bet jei taip būtų, taip mes "fool'ais" liktume, o ne jie.

Mūsų rankpinigiai žūtų. Arba reiktų jų maldauti, kad užmokėjimo laiką pra-tęstų.

Primename, jog bonai y-ra po \$25, su 5 nuoš. išmo-kami po 10 metų. Bet ka-dangi L. D. S. namas yra geras ir neša pelną, tai L. D. S. centras išgalės ir ank-

ščiau išmokėti bonų pinigus tam, kurį reikalas spaus. Sujuskite, kad iki kovo 25 d. visi L. D. S. namo bo-nai, tai yra už \$25,000, būtų išpirkti iki paskutiniam. Tuomet sušuksime valio, kurio aidas atsimuš visuose kraštuose, kur tik lietuvių randasi.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

HARRISON, N. J.

Šioj kolonijoj rodo, kad ra-miai žmonės ilsisi ir nieko ne-dirba, bet ištikrųjų taip nėra, visai priešingai. Vasario 2 d. įvyko susirinkimas Tautos Fondo 105 skryiaus Bažnyt-nėj salėj. Narių nedaug susi-rinko, bet visi užsimokėjo mė-nesines. Ir štai po to paklojo ant stalo vienas 10 dol. kitas 5 dol. Viso sumokėjo \$29, kad tik gauti diplomą. Tai-gi bro-liai ir sesutės nepalikite nei vienas be diplomu.

Senas Kareivis.

PHILADELPHIA, PA. (Port Richmond)

30 d. sausio susitvėrė "Lie-tuvių Dramatiškas Ratelis." Prisirašė 12 narių. Kalbėta kas-link statymo didesnių veikalų. Manoma po Velykų surengt gerą teatrą šv. Jurgio parapijos naudai.

Prie minėto ratelio kviečia-mi priklausyti kaip vaikinai, taip ir merginos. Ypač pagei-daujami: deklamatoriai, juok-dariai, prasilavinę aktoriai, suprantantieji apie teatrą ir norintieji mokintis. Su viso-kiais klausimais kreipkitės šiuo adresu: Pr. Hodelis, 2735 Venango st. Dabar pasitaiko gera progą jaunimui lavintis teatro srityje.

Tai-gi, jaime i darbą! Nuo mūsų priklauso graži atei-tis. Gana neorganizuotai veik-ti.

P. P.

CHESTER, PA.

Čia neseniai susitvėrė Lietu-vos Laisvės Paskolos stotis ir jau pradėjo veikti. 15 d. va-

sario buvo sušaukę susirinki-mą apsvastyti kaip būtų pa-sekmingiau praplatinti išpar-davinėjimą Lietuvos Laisvės Paskolos bonų.

Stoties valdyba: pirm. — A. J. Mekšras, ižd. — J. Šatkus, rašt. — J. Kodis; subskripei-jų rinkėjai: J. Mikoliūnas, A. Bundonis, J. Ramanskas, P. Aviža, P. Simanonis, P. Ado-monis, P. Monkaitis, O. Linė-kutė, D. Slivinskas, Izabelė Beniušienė.

Patariam Chesterio lietu-viams, pas kuriuos atsilan-kys minėtos ypatos, kad nesib-jotų pirkti bonų. Už kiek kas išgalime, tiek rašykimės bonų. Dabar turime progą parodyti savo patriotizmą ne žodžiais bet darbais. Tad pir-kim Lietuvos Laisvės Paskolos bonus!

Stoties Rašt. J. Kodis.

BRIGHTON, MASS.

Lietuvių Kooperacijos Bendro-vės mėnesinis susirinkimas bus ne-dėlioj kovo 7 d. 22 Lincoln St. Prasišės 2:30 val. po pietų.

Gerbiame, malonėkit visi at-silankyti paskirtu laiku, pes tu-rim daug svarbių reikalų aptarti.

BALTIMORE, MD.

Gerbiamejoji Baltimorės Lietuvių Visuomenė!

Mūsų tėvynė Lietuva reika-lauja ūmos pagalbos. Jau daug laiko prabėgo kaip susi-tvėrė mūsų mieste dvi stotys pardavinėjimui Lietuvos Lais-vės Paskolos bonų, bet iki šiol tik apie 400 ypatų pirkto bonus, o kur mūsų tūktanti-nės minios. Sukraskite balti-

PERSTATOMA

"KANTRI ALENA"

DIDELIAME MIESTO TEATRE

Rengia

LIETUVIŲ DARBININKŲ SĄ-GOS CHICAGOS APSKRITYS

NEDELIOJ, KOVO-MARCH 14 D. 1920

Artistai-mėgėjai — L. Vyčiū 5-ta Kuopa

ARYANGROTTO TEMPLE
Wabash Ave. ir 8-th St., Chicago, Ill.

DURYS ATSIDARYS 7:30 VAL.

UŽDANGA PASIKELS 8:00 VAL. VAKARE.

Šis veikalas perstato prieš akis, vaizdžiai, tą saulėtekio žemės žiedą, Kantrią Aleną, ku-rios gyvenimą kiekvienas mėgdavo skaityti ar-ba apie ją pasiklausyti. Dabar turite progą aki-mis regėti ką pirma svajonėse pindavote.

Užtat ateikite visi jį pamatyti.

Kviečia

Lietuvių Darbininkų Sąjungos
Chicago Apskritys.

P. S. Vaikams reikia tikieta, taip kaip ir suau-gusiems. Kūdikį visai neleidžiama i svetainę. Taip yra surėdyta svetainė.

UŽLAIKAU ČEVERYKUS DEL VYRŲ IR VAIKŲ PIGIUS, GERUS, NAUJUS.

Užlaikau naujausios mados čeverykus. Neužmirš-ki-te užteiti ir persitikrinti kokius gerus čeverykus galit gauti.

Taisau visokius čeverykus: vyrų, moterų ir vaikų. Padaran iš senų beveik naujus. Gali vaik-ščioti kaip kad su naujais. Padarau stipriai ir ge-rai ir pigiai. Užteikite del persitikrinimo. Visiems patogi užteiga, arti Lietuvių Svetainės.

A. ABAZORIUS,

307 E STREET,

SO. BOSTON, MASS.

DIDELIS MAGIJOS TEATRAS

Dalyvauja Gabiausi Magijos Artistai

bus ir

CHARLIS CHAPLINAS

ir daugelis kitų miklių ir stiprių, kurie ne tankiai galima matyt.

SUBATOJE, KOVO-MARCH 6, 1920

SVETAINĖJE

7 BURLEIGH STREET, CAMBRIDGE, MASS.

Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga po 50c. ir 35c.

Norinti praleisti smagiai laiką, kviečiami atsilankyti i mūsų parngtą vakarą, bus 12-ka artistų, kurie jums stebūklus parodys savo mi-klumu, stiprumu ir gabumu; atsilankę būsite užganėdinti mūsų štukom ir sakysite, kad įžan-ga per pigi sulig parodymo.

Todėl gerbiame lietuviai ir lietuvaitės, at-silankykite visi ir nepraleiskite progos matyti gabiausius artistus.

Širdingai kviečia rengėjai.

PR. BARAUSKIS.

STOK NUOŠALIAI NUO KITŲ PHONOGRAFŲ.

Phonographs
ir 5 Rekordai
tiktai \$8.75

Šis laikas yra pasiekiamas del kiekvieno, kuris gali turēt šį Phonografą už \$8.75. Tik pa-žiūrėk i šitą gražią mašiną. Ar esi girdėjęs ką nors panašaus apie taip žemą kainą? Ne, jus neesat turėję progos gauti Pho-nografą už žemesnės kainą, kaip kad mes pasitolum jum šiandien. Šitas Ph-onografas labai gražus ir tvirtai padirbtas, groja mažus ir didelius rekordus vieno-rekordus. Balsas gra-žus ir aiškus kaip kad augštos kai-nos mašinos. Šitas nos mašinos.

Šitas Phonografas yra labai parankus ir nesunkus — gali but paimitas ant plyninkų i miškus, pas jus draugas ar kur kitur. Vis vien ar jus manot važiuot i Europą, ta mašina gali buti paimita ant traukinio ar ant laivo ir grajis teisingai kur jus busit, Europoj netik jus, bet ir jusų seimyna, jus draugai galės linksminis besiklausydami įvairių dainų skirtingų artistų. Šitas Phonografas yra vertas \$15.00, bet mes ant orderio par-duodam žmonėms dirbtuvės kainą, tiktai du tukstančių po \$8.75.

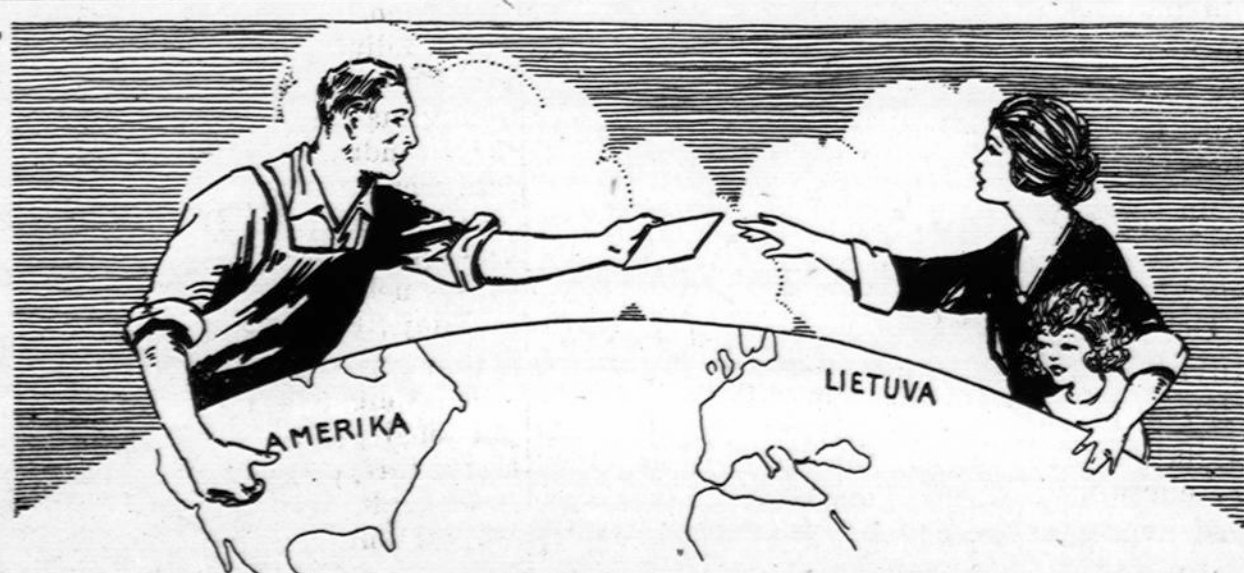
Kas užsisakys tuojaus ant orderio Phonografą—gaus dovanai 5 rekor-dus ir 100 adatų.

Kas užsisakys du ar daugiau, gaus prie kiekvienos mašinos 8 rekordus ir du šimtu adatų už dyką. Mes nereikalaujam pinigų iš kalno, pasiūsk savo vardą ir adresą ir vieną dolerį deposito, likusius galėsi užmokēt kaip gausi mašiną. Mes parduodam šias mašinas netik Chicago — mes siunčiam per pačią i kiekvieną dalį Sv. Valstijų, nedaro skirtumo kur jus gyvenat. Iš Kanados ar iš kitų šalių, siųskit pinigų iš kalno. Jus neturėsit geres-nės progos kaip šita, taigi pasinaudokit ir siųskit orderį tuojaus:

UNION PRACTICAL CO.
DEPT. 309,

1065 MILWAUKEE AVE.,

CHICAGO, ILL.

Ištiesk Pašalpos Ranką Saviškiams Lietuvoje.

AR ŽINAI

kad tas yra visiškai galima; kad per Lietuvį Prekybos Bendrovę Tamsta greitai gali pa-siųsti pinigų saviškiams Lietuvoje?

Kadangi tiek daug pinigų jau yra siunčiama per Bendrovę ir keliai persiuntimui ant tiek pa-lengvėjo, kad dabar

Mūsų kainos auksinų nupi		gintos ir yra tokios:	
100 auksinų	\$2.00	2,000 auksinų	40.00
200 "	4.00	3,000 "	60.00
300 "	6.00	4,000 "	80.00
400 "	8.00	6,000 "	100.00
500 "	10.00	9,000 "	150.00
1,000 "	20.00	12,000 "	200.00

PERSIUNTIMAS GVARANTUOTAS

Mes jau gauname žinių, kad pinigai per mus siųsti neina Lietuvon ir yra išmokami i "mėnesinį laiką."

Del platesnių informacijų rašyk tuojaus ant žemiau paduoto adreso. Jei nori tai gal pildyti mums priduoti aiškiai surašytą savo adresą ir kam pinigų siunčiate ir mes juos tuojaus pasiųsime.

LITHUANIAN SALES CORPORATION,

414 W. BROADWAY,

BOSTON 27, MASS.

LIETUVOS LAISVĖS PASKOLA.

Peticijų Teisė.

Kiekvienam Lietuvos piliečiui priklauso peticijos teisė; jis tur pilną teisę reikšti savo nusimanymą apie visus valstybės darbus, gali duoti, kur nor, nurodymų kas toje valstybėje yra negera, kas yra taisytina. Juo labiau tokia teisė priklauso įvairioms draugijoms, brolijoms, sąjungoms, partijoms, susivienijimams, ir tt. Kiekviena Lietuvos piliečių organizuota grupė tur pilną teisę ir net pareigą tarti rimtą savo žodį delei valstybinės tvarkos, delei esamos vyriausybės darbų ir nurodinti viešai jos trūkumą. Tokiai laisvai reiškiamas Lietuvos piliečių balsas ne tik negali būti gniaužiamas, bet jeigu jis rimtai ir su tam tikrais prielaidomis ištartas, gali būti tik Lietuvos vyriausybės veikimas. Tokia teisė šandien priklauso visiems piliečiams Lietuvoje, ir pavidžiui kiekvienam valstiečiui yra duota teisė daryti savo nusprendimus ir reikalavimus delei visų valstybės reikalų. Ši teisė be abejo priklauso ir visiems lietuviams, svetur gyvenantiems. Iš tos teisės turėtų naudotis ir visos lietuvių Amerikoje organizacijos. Paskutiniu laiku dažnai randama laikraščiuose žinios, kur nupekama bendrais daviniais Lietuvos vyriausybės vidaus ir Užsienių politika ir darbai. Rašytojai panašius straipsnius ar laiškus paprastai užbaigia rašydami, jog tokia vyriausybė neverta skolinti pinigų neverta ešą remti paskola, arba, kad tokia vyriausybė blogesnė net už rusų ar kitas vyriausybes. Išvados visai neteisingos. Jeigu vyriausybės darbai yra geri, tai reikia, kad jie būtų kitaip atliekami, arba kad būtų kita vyriausybė. Rimta kritika yra reikalinga, ir kiek mums žinoma, Lietuvos Misijs noriai apsiima persiųsti Lietuvon ir kur reikia įteikti visus nutarimus, kurie rimtai nušviečia vieną, ar kitą politiką ir visomenės darbą. Tokie nutarimai gali padėti suprasti dabarties darbus ir pagelbėti juos geriau atlikti, ypač jeigu šie nutarimai būtų daromi organizuotų grupių.

Duodami nurodymus, kas ir kaip reikia valstybėje daryti, šios grupės turės giliau apsvaistinti ir apvertinti pačius darbus ir reikia spėti, jog veikiau prieš išvados, jog šio laiku daromoji Lietuvos valstybės paskola yra jau būtinai reikalinga ir remtina, o jeigu jau prie tokios išvados neprieiti, tai turėtų nurodyti kelius, kur ir kaip tos reikalingos valstybės darbai lėšos yra galima gauti. Tai-gi, kas nori ir gali, testoja prie rimtos kritikos, prie darbo, kuris galės būti ir Lietuvai naudingas.

II. Apie Pinigus.

Sąjudo, sukruto žmonės savo giminėms ir šiaip nuo karo nukentėjusiems pinigų siūsti. Dabar tik ir tegauki tik vien klausimus apie Lietuvos pinigus. Tai-gi paaiškiname.

Lietuvoje šandien visur vartojami yra vokiečių valdžios išleisti pinigai, būtent vokiečių markė arba lietuviškai vadinama auksinu. Markė ir auksinas yra tas patsai. Markė uždėda iš šimto pfenigų arba skatikų. Tos vokieškos markės (lietuviškai auksinai) yra dviejų rūšių: vienos yra išleistos apyvartoj tik Lietuvoje, jos vadinamos ost-markės, o kitos jau senai vartojamos Vokietijoje. Abiejų tų markių kaina yra ta pati, nes Vokiečių valdžia, išleisdama ant rinkos ost-markes pasižadėjo jas visados keisti ant savo markių. Be šių ost-markių yra vokiečių išleistos ir ost-rublius, kursai lygus yra dviejų markių arba dviem auksinam. Visi pinigai yra popieriniai ir net yra 20 kapeikių arba keturiasdešimties skatikų popierinių. Mažesni pinigai kaip vie-

nas skatikas, 10 skatikų yra iš geležies, cyno ir retai vario. Nė auksas, nė sidabro pinigų nėra. Be to Lietuvoje tebevartojami, nors mažai, ir rusų popieriniai pinigai. Geriausiai skaitomi yra senieji caro pinigai po 25, 50, 100 ir 500 rublių. Geriausiai stovėjo kursas ant šimtinių carienės Kotrinos, o smulkieji po 1, 3 ir 5 ir 10 rublių sulyginamai mažiau vertinami. Šių pinigų kursas yra didžiai nepastovus. Prieš karą už rusų rublį mokėjo daugiau dviejų markių, paskui vokiečiams užėjus po pusantros markės, o toliau kursas buvo vis mažinamas, rusų rublis ėjo už vokiečių markę, popieriniai 1919 metais už smulkius rusų pinigus temokėjo mažiau pusės markės, o už didesnes po 60 ar 70 skatikų. Lietuvos Valdžios apyvartoj buvo leidžiama vartoti tas vokieškos markės (auksinai), o rusų caro rubliai buvo tik kenčiami, o rusų rubliai, kurie buvo išleisti Kerenškio laikuose, buvo visai uždrausta Lietuvon įvežti. Tų karenskių buvo po 20 ir 40 rub. ir po 250 rub. Daugiausiai jų Lietuvoje paliko bolševikai, kurie už viską mokėjo karenskių ir kur pas ką suradę vokiečių ar senų caro rublių priverstinai juos žmonėms iškeisdavo. Mat šios karenskos buvo bolševikų be jokių numerių glėbiais vežamos ir už vieną karenską (vieną rublį) 1919 m. temokėjo tik po 12-13 skatikų Kaune, o Rusijoje jos vis dar buvo vertinamos, kaip rublis. Už didesnius Kerenškio pinigus po 250 rub. mokėjo už rublį po 30 skatikų. Pagaliau bolševikai yra palikę Lietuvon ir jų dirbtų rublių — už tuos rublius jau nieks ne skatiko neduoda. Iki šiol Lietuvos valdžia savo pinigų dar nėra atspausdinus, bet jau ruošiasi prie šio darbo. Panatiniui Lietuvos pinigų turėjo būti vienas muštinis, kursai sulys kurso turėjo būti lygus vienam frankui, bet iki šiol dar pinigai šie neatspausdinti ir jų kursas nėra nustatytas.

III. Negesinkite Ugnies.

Važinėjant su prakalbos po lietuvių kolonijas, sužinau teko matyti, kaip žmonės džiaugiasi, jog Lietuva jau yra laisva ir neprigulminga. Kiekvienas tą laisvę suprantąs jau degte dega, kaip jį išlaikyti, kaip padarius, kad Lietuva ir ant visados būtų laisva, neprigulminga ir demokratinė respublika. Daug kas ruošiasi tuoj važiuoti Lietuvon, kad bendrai prisidėjus prie atliekamųjų Lietuvos laisvės darbų, kiti norėtų dar patekti į laisvanorių eiles, kad išliuosavus mūsų sostinę nuo lenkų kiti vėl ruošiasi su pinigais, kad ten įsikūrus vieną kitą biznį, o visi veik, kiek galėdami, perka Lietuvos laisvės bonus. Tokiai tai yra užsidegimas.

Be to yra žmonių, kurie šią ugnį norėtų užgesinti. Vieni gavę vieną kitą iš Lietuvos laisvą, jau sakosi, kad ten ir sunku ir varga gyventi, kiti nusiskundžia ant Lietuvos valdžios ir ant jos valdininkų ir žiūrėk jau išvada padaryta. Lietuvoje nėra nieko gero, ten dabar dar sunkiau, kaip buvo, dar blogiau, o todėl nėra ko nei paskolos remti, nė ten važiuoti, o geriau jau čion darba dirbti, kaip dirbus. Ir kalba taip daug kas, tarsi kitiškai būtų papirkta kokio bizniero, kad net darbininkai svetur nekaliautų, nes tuomet jog jie yra čionai preisiui, kiti bolševikai prisimetę taip šneka.

Ne, vyrai, negesinkite ugnies. Jeigu Lietuvoje yra kas bloga, tai bus galima pataisyti tame yra šventa pareiga kiekvieno jos piliečio. Jeigu šandien valdžia kam netinka, ji bus galima permaitinti, jeigu kas nuo jos kenčia, tai tegul pasirūpina, kad tų kamčių nebūtų. Tame juk pačių piliečių darbas. Nedarydami nieko prie nieko gero neprieisime, o skursime taip, kaip ir iki šiol esame skurdę. Nevertas

yra tas vardo piliečio, pas kurį yra užgesus ugnis prie geresnės laimingesnės ateities, o ir nepiliečio, darbas yra tą ugnį tarp savųjų gesinti — tai turėtų būti tik kiti darbas. Tegada meilė jūsų širdyse.

Lietuvos Misijs Informacijos Biuras.

VYRIAUSIAS KATALIKŲ KOMITETAS.

FEDERACIJOS TARYBOS IR AM. LIET. R. K. FEDERACIJOS VALDYBOS ANTRASAI.

Kun. Pr. Bučys, prez., 2634 W. 67-th St., Chicago, Ill.
Kun. J. J. Jakaitis, vice-prez., 41 Providence St., Worcester, Mass.
Jonas E. Karosas, sekr., 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.
K. J. Krušinskas, išdininkas, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Izdo globėjai: Kun. M. Pankus, 443 Park Ave., Bridgeport, Conn.

AR SKAITOTE "MOKSLEIVI"?

Galima gauti pas:

KUN. JULIJŲ ČAPLIKĄ,
41 PROVIDENCE ST.,
WORCESTER, MASS.

Arba pas:

KUN. P. JUŠKAITĮ,
40 YORK STREET,
CAMBRIDGE, MASS.

Kaina metams Amerikoje \$1.50; Lietuvoje—2.25.

AR JAU GAVAI GRAŽIAUSĮ PASAULYJE KALENDORIŲ?

S. L. R. K. A. yra išleides puikiasį pasaulyje lietuvišką spalvotą kalendorių su Lietuvos Prezidento A. Smetonos paveikslu.

Visi S. L. R. K. A. nariai ir "Garso" skaitytojai tą kalendorių gavo dovanai. Jei Tams-ta dar jo negavai, išrašyk tuojau į Susiv. L. R. K. A. arba lik "Garso" skaitytoju, o tą puikų kalendorių gausi dovanai. S. L. R. K. A. nariams kalendoriai išduodama tik per kuopų raštininkus.

S. L. R. K. A. kupos visose lietuvių kolonijose Amerikoje. Klausk informacijų apie kalendoriaus gavimą ir išrašymą vietinės kuopos raštininko. Jei ten nėra S. L. R. K. A. kuopos, klausk informacijų adresuojant:

S. L. R. K. A. CENTRO RAŠTINĖ,
458 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Nuga-Tone

PADARA TIRŠTĄ, RAUDONĄ KRAUJĄ, STIPRUS, NUOLATINIUS NERVUS, TVIRTUS VYRUS IR MOTERES.

Turedamas sunaikinta Sveikata ir Spėkas; turedamas neaiškia mirtis ir nusilpnėta kūnas; pasibodis imant vaistus dėl padidinus veiklumą ir vaistus avigianančius, bandyk Nuga-Tone ir persitirk kaip greitai laiku jaučiasi visai naujai žmogus! Dėvies iš dešimties visų žmogų ligų, tokių kaip blogas apetitas, neguomulavimas viduriu, gasai ir išpuitimai, užkietėjimas skilvis, tulžinė, nemiga, kankinimai reumatizmu, skausmai galvos, neurasthenia, stoka energija, nusilpnėjęs nervų ir negalėjimas miegoti, pasina nuo stoka nervų pajėgos, kisto vandeniuoto kraujo ir neuteiktinis kraujotakos kraujo.

Kožia dalis kūno ir kožia jo veikime remiasi ant nervų pajėgos, kurios didžiausią užlaiką geram stovioje pilvą, jėkas, inkstus ir grobis, širdies plakimą, kraujo cirkulavimą. Nuga-Tone yra labai protingas gydymas nuo nusilpnėto nervų ir abelo sunaikinimo kūno. Kodėl? Todėl kad jie sutaisyti iš atonių brandu, sveikata, duodanti sudėtinia vaistu, rekomenduota ir nurodyta per garingus Gydytojus. Yra jie ypatingai maistingi ir Geleis ir Fosforą-maistus del Kraujo ir Nervų.

Nuga-Tone pridoda gyvybę, jėkas, pastiprin grobis tep, jog je tuštinae reguliškai. Atgaivina inkstus, išvara laukus nuodines atsimas. Nėra daugiau gasų ir suputimų, nėra smirdančio kvapo ar apvilkto lietuvi! Nuga-Tone duos jums stebuklingą apėtitą, švarą guomulavimą, tvirtus nervus ir kieta pastiprinta miega. Nuga-Tone sustiprina kraują ir pagerina cirkulavimą jo, priduos raumens, veidui ir šilumą aktiškai. Nuga-Tone padara tvirtus, rastus vyrus ir sveikesnes moteres. Nuga-Tone netalpin savų jėkų mirdam ar daromą parvotė vaistu. Sudėti jie yra parankiam puselei. Yra apvilkti cukrum, pirmo skoni ir vartuoti galima be jokio neparankumo. Bandyk juos. Rekomenduoj visiems savo preleims.

MUSŲ ABSOLIUTISKA GVARANCIJA: Prekė Nuga-Tone yra \$1.25 už

bonkute. Kožia bonkute talpina dešimties (90) piliulę, arba vieno mėnesio gydymą. Galite pirkti šešias bonkutes, arba šešius mėnesius gydymo už šešius (\$6.00) dolerius. Imk Nuga-Tone per dvidešimt (20) dienų ir jeigu ne busi užgandintas pasekmų, sugrąžink bonkute ir pilnus, o mes umal sugrąžinsime jūsų pinigų. Negalite prapildyti vieno centą. Mes imame riziką.

PRISIUK SAVĄ PASTELIAVIMO ANT TŲ KUPONĄ.

National Laboratory, L. 22-587 South Dearborn St., Chicago, Ill.

Gerbtamieji: Iduo žinias \$..... ir melsiu prisiusti man..... bonkū Nuga-Tone.

Vardas ir pavardė.....

Gatvė ir numeris.....

Miestas..... Valstija.....

L. Šimutis,
456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

A. L. PILNUJŲ BLAIVININKŲ SUSIVIENIJIMO VALDYBOS ADRESAI.

Dvasiškas Vadovas — Kun. F. Kemėšis, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.
Pirmininkas — Pranas Virak's, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — M. Zukauskaitė, 1 Grime St., So. Boston, Mass.
Sekretorius — A. F. Kneizis, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Izdininkas — Jonas Glineckis, 277 Silver St., So. Boston, Mass.
Izdo globėjai — Ona Jankienė, 1428 Columbia Road, So. Boston, Mass.
B. Morkaitė, 145 Main St., Athol, Mass.
J. M. Bakšys — St. Bernard's Seminary, Rochester, N. Y.

Žvejoti ore, medžioti ju-rėje.

Rūpestingas mažmožiuose, neatsargus dideliuose dalykuose.

L.D.S. CENTRO VALDYBOS ANTRASAI.

Dvasiškas Vadovas — Kun. F. Kemėšis, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.
Pirmininkas — Pranas Virak's, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — M. Zukauskaitė, 1 Grime St., So. Boston, Mass.
Sekretorius — A. F. Kneizis, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Izdininkas — Jonas Glineckis, 277 Silver St., So. Boston, Mass.
Izdo globėjai — Ona Jankienė, 1428 Columbia Road, So. Boston, Mass.
B. Morkaitė, 145 Main St., Athol, Mass.
J. M. Bakšys — St. Bernard's Seminary, Rochester, N. Y.
Kontrolės Komisija — Kun. K. Urbonavičius, 50 W. 6-th St., So. Boston, Mass.
Kun. P. Juškaitis, 40 York St., Cambridge, Mass.
Vladas Jakas, 37 Jefferson St., Cambridge, Mass.
Literatiskoji Komisija — Kun. F. Kemėšis, 381 Westminster Ave., Detroit, Mich.
Kun. K. Urbonavičius, 50 W. 6-th St., So. Boston, Mass.
Pranas Gudas, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Pranas Virak's, 244 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

"DARBININKA" pavieniais numeriais galite gauti pas įgaliotinį

VLADĄ JAKĄ

Taip-gi pas jį galite užrašyti ir atnaujinti laikraštį "Darbininką," nusipirkti įvairių dvasiškių ir svietiškių knygų, įduoti visokių spaudos darbus ir t.t.
37 Jefferson St., Cambridge, Mass.

Ben-Hur

ISTORIŠKA APYSAKA IS JEZAUS KRISTAUS LAIKŲ.
Su puikiais drobės apdarais tik \$1.50
Toji istoriška apysaka yra išversta visose kalbose ir begalo visų branginama. Mes lietuvių ir-gi privalome branginti ir savo namuose turėti.
BEN-HUR begalo brangus veikalas, turi 472 puslapių ir apie šimtą įvairių paveikslėlių.

KAS JOJE YRA?
Joje rasi aprašymą atsitikimų iš senovės laikų prieš V. Jėzaus užgimimą. Toliau rasi apie užgimimą, gyvenimą ir t. t.

KAS BUVO BEN-HUR?
Skaitydamas sužinosi kas buvo Ben-Hur ir kiti tuo laiku garsingi vyrai. Kaip Ben-Hur vedė į nukryžavimo vietą Baltazarą, Esterą ir du Galileiečių.

Mes kiekvienam "DARBININKO" skaitytojui pasiūlome tą knygą įsigyti, nes kainuoja tik \$1.50 ir užtikrinam, kad būsite užgandinti ir dar savo draugams patarsite nusipirkti.

Pasiskubinkite su užsakymu, nes tokios knygos greit parsiduoda ir gali jų netekti. Pinigus siųskite "money order" arba registruotame laiške šiuo adresu:

"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway, So. Boston, 27, Mass.

GALI NUVAŽIUOTI Į EUROPA, BET EUROPOS NEGALI CIA ATISVEŽTI, O GALI MATYTI VISĄ EUROPINĘ KARĘ TIK UŽ \$3.85.

Karė pasibaigė. Ar nori matyti balsus musius, Francijos, Belgijos, Rusijos, Italijos, Serbijos, Anglijos ir kitų Europos tautų? Ar nori matyti kovą tarpe povandeninių ir karisčių laivų ant didžiųjų jurių? Orlaivų kovojančių ore? Šalių, kaimų, sunaikintų miestų ir bažnyčių. Žodžiu sakant visą karės baisenybę?

Viską gali matyti savo namuose be jokių išlaidų aiškiai per stereskopą, išdys kaip nuimti ant karės lauko, ir kada į juos žiūrėti per stereskopą, išdys kaip gyvi. Skaitymas iš knygų ar laikraščių neduos tokio aiškaus supratimo kaip mūsų stereskopas. Šis stereskopas yra tvirtai padarytas ir galės būti ilgas metus atminčių didžios pasaulio karės.

Stereskopas su 6 serijomis karės-zvilgių, 150 paveikslų per trumpą laiką parduos už \$3.85. Jos kaina mažiausia yra \$10.00, ir tik pas mus tegalima gauti už \$3.85. Tai yra dar naujas išradimas ir naudingas kiekvienai stubai, turėti. Tai-gi nori sutalpinti pinigų, prisiųsk mums užsakymą, pirm kainą pakils.

Prisiųsk tik 50c. paštos ženkleliais kaipo depositą, kitus prisiųsi kada gausi tavorą. Rašyk šandien.

UNION PRACTICAL CO.,
1065 MILAWAUKEE AVE., DEPT. 115, CHICAGO, ILL.

"Ėmės ir kalbėk"

NAUJAS JUOKAUNAS DEKLEMATORIUS.

Lietuvių kalboje dar tokios scenos įvairumų neturėjome.

Kaina vienos knygelės 30 centų.

Sykiu imant 5 knygeles tik \$1.00.

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Nepaprasta Proga Amerikos Lietuviams!

Lietuvos Atstatymo Bendrovė Pasiūlo ant Pardavimo 5000 šerų

Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko

Lietuvos Pramonės ir Prekybos Bankas Kaune yra vienintėlis Lietuvių Bankas sutvertas pramonės ir prekybos tikslams.

Lietuvos Valstybė valdo 2,500 šerų ir turi atstovų direktoriato, kuris prižiūri banko veikimą.

L. Pramonės ir Prekybos Bankas nepaprastai greitai ir pasekmingai auga ir bujoja ir jau turi savo korespondentais užsieniuose sekančias įstaugas:

- 1) Kopenhagene—Privat Bank;
- 2) Stockholme—Enskilda Bank;
- 3) Berlyne—Bank Fnr Handel und Industrie;
- 4) Lausanne—(Sveicarijoje)—Banque Federale; ir
- 5) New Yorke—Lietuvos Atstatymo Bendrovė.

Per L. Pramonės ir Prekybos Banko skyrius yra siunčiami pinigai iš visų šalių Lietuvon.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė L. Pramonės ir Prekybos Banke valdo 2,500 šerų ir turi du atstovų direktoriato.

Stokite į eiles su Lietuvos Valstybe ir su Lietuvos Atstatymo Bendrove ir pirkite tiek Lietuvos Pramonės ir Prekybos Banko šerų, kiek tik išgalite. Skubinkitės, nes tik 5,000 šerų teturime.

Lithuanian Development Corporation
294 Eight Ave. and 25th St., New York, N. Y.

PAVASARIS.

Gurkianiškis.

Pavasaris eina, sužaliuos jau pievos,
Sužaliuos būreliai jaunučių miške;
Prašys ankstyvoji, kvepiandioji jį,
Prašys ir gėlės mėlynos lauke.

Gerės ant kluono geltonos purėnos
Ir jauni išstolo ant dirvos rugiai.—
Viena vejas antrą vis gražesnės dienos,—
Kaitina saulutė iš aukšto smagiai.

— Taip tėvynėj' yra, ten gyventi gera,
Tenai taip žaliuoja ir žydi laukai.
Be jos čionai žūsta ir vaitoja siela—
Apgailim tėvynę ištremiti vaikai.—

O kad-gi greičiausiai tektų vėl regėti
Sodybas sodiečių, darželių gėlių,
Kur žydi jurginai sesučių auklėti,
Aplinkui apsiausti vainikais rūtų.

Kur šiandien pavėsyj lekioja bitutės,
Nes jas taip vilioja obelių žiedai;
O liepos viršūnėj' dejuoja gegutė,—
Kokie tai malonūs ir gaudūs balsai!..

Ar greitai laiminga išauš toji diena,
Kuomet mes keliausme, kur yr' vakarai?
Susėdę vagone mes i kuopą vieną
Lietuvišką dainą dainuosim karštai.

Ir daina mūs liesis per atvirus langus,
Pakeliui berželiai viršūnėms linguos.
Lėksim širdžia, lėksim, kur kampelis brangus,
Jo ilgėsiu vienu tik siela kvėpuos.

— Tik tuomet nurimsi išilgusi siela,
Kuomet vėl iš naujo paregės akis:
Laukus mūs tėvynės ir Nemuną mielą
Ir rūtų darželių žydintį išvys.

Kuomet už tiek laiko ant gimtinės žemės
Basa mano pėda vėl atsisistos,—
Nuvis mano veidas, tiek laiko aptemęs
Ir dvasia tėvynės krutinė kvėpuos.

Braidysiu po pievas, tarp žiedų daugybės,
Išvien su lakštute dainuosiu skardžiai
O siela gerės žiedeliais gyvybės;
Svajonių audimai vaidinsis saldžiai...

APRŪPINKITE SAVIŠKIUS LIETUVOJE LAIKRAŠČIAIS IR KNYGOMIS.

Lietuvoje skurdas netik medžiaginis, bet ir dvasinis.
Ten žmonės stoka netik maisto drabužių, avalų ir kitokių
reikmenų, bet taip-gi stoka laikraščių ir knygų. Apie tai žino-
te iš laiškų, gaunamų iš Lietuvos.

Amerikos lietuvių pareiga yra aprūpinti saviškius Lietu-
voje laikraščiais ir knygomis. Tenekentia dvasinio bado jūsiš-
kiai Lietuvoje.

Dvasinį skurdą Lietuvoje daug lengviau ir pigiau praša-
linti, negu medžiaginį.

Dvasinį badą Lietuvoje galima pašalinti užprenumeruo-
jant jiems Amerikos katalikiškus laikraščius arba užsakant
Lietuvoje einančius laikraščius.

Lietuvoje geriausi laikraščiai yra:

"DARBININKAS," Kaunas, Ožėskienės gt. 3.

"VIENYBĖ," Kaunas, D. Vilniaus gt. 34.

"LAISVĖ," Kaunas, Ožėskienės gt. 3.

Pasiųskite geriausiu jums žinomu būdu \$2 bile kuriam iš
tų laikraščių ir laiške paprašykite siųsti laikraštį tam ir tam
(paduodant jo adresą) čielus metus, o už likusius pinigus pa-
siųsti knygelių.

Minėtus laikraščius kartu užsirašykite sau, pasiunčiant
daugėliau pinigų. Dabar Lietuvos laikraščiai vis reguliariau
ateina.

"Darbininkas" i Lietuvą siunčiamas per metus už \$5.
Eis visi trys savaitės numeriai. Laiškuose, ateinančiuose iš
Lietuvos rašoma, jog Amerikos lietuvių laikraščiais gautais
Lietuvoje labai džiaugiasi, nešiojasi iš kaimo i kaimą ir skai-
to su didžiu godumu apie Amerikos lietuvių veikimus del Lie-
tuvos. Tai siųskite i Lietuvą kuodaugiausia Amerikos Lietu-
vių katalikiškų laikraščių. Perskaitytus "Darbininko" nu-
merius, jei nekraujate i kompletą būtinai siųskite i Lietuvą sa-
viškiams.

LAIKRAŠTIS IŠ LIETUVOS "TALKA"

SKIRIAMAS KOOPERACIJOS REIKALAMS.

Amerikiečiai lietuviai turėtų susipažinti su
to laikraščio turiniu, ypač, kurie interesuojasi
kooperacijų reikalais.

Kaina numerio 25 centai su prisijuntimu.

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

KNYGOS

Geriausias apšvietos šaltinis yra geros knygos. Žemiau
paduodame knygas, kurias patariame įsigyti.

Naujos Gdynės Prieaušryje. Parašė U o s i s. Geriau-
sias, rimčiausias ir naujausias darbininkų ir politikos klausimais
veikalas. Kaina15c.

Sveikata. Su daugybe paveikslų, drūtuose apdaruose, 339
pusl. Bepigu duoti rodą, kuomet viskas gerai. Bepigu išsi-
gydyti iš mažos negalės. Bepigu išsisaugoti ligų, kuomet ži-
nai, kaip užsilaikyti ir žinai sveikatos taisyklės. Įgyk šią kny-
gą kol sveikas, o nereikės lankytis pas daktarus, landyti po
aptiekas ir gaišti darbo dienas, nes iš tos knygos išmoksi,
kaip sveikatą užlaikyti. Kaina\$2.50

Tabakės—Nuodai. Ar rūkai ar ne, įgyk tą knygą. Jei
nerūkai, tai ją perskaitęs, pažinsi rūkymo žalą ir mesi blogą
papročių. Jei nerūkai, tai perskaitęs tą knygą, patapsi ko-
votoju prieš piktžolę, atkalbinsi nuo rūkymo savo draugus,
kurie paskui tau bus dėkingi. 35 psl. Kaina10c.

Bažnyčia ir Mokslas. Ar tikyba ir gamtos mokslai prie-
šingi vienas antram? Ar Katalikų Bažnyčia priešinga apšvie-
tai ir mokslui? Ar ji persekiojo mokslo vyrus? Šie ir daug ki-
tų indomių klausimų šioje knygelėje atsakyti i faktais parem-
ti. Psl. 28, kaina10c.

Eilės — P r. V a i e a i e i o. Vaikaitis yra vienas žy-
miausių lietuvių poetas. Jo eilių knyga privalo būt kiekvieno
lietuvių stuboje. Psl. 157, kaina75c.

Žydas Lietuvoje. Žyda yra didžiausias svetimasis gaivalas
Lietuvoje. Žydų klausimas Lietuvoje yra svarbus. Kiekvien-
nas lietuvis turi su tuo klausimu susipažinti. O tą galima pa-
daryti iš minėtos knygelės. Kaina10c.

Visas Svietas. Smulkios, suprantamos žinios iš gamtos
mokslų. Iš jos geriausia susipažinti su gamtos mokslo pagrinda-
is. Psl. 155, kaina25c.

Trys Keleiviai: krikščionis, žydas ir turkas. Smagi, len-
gva, pamokanti apysaka. Kaina45c.

Sodžionų Teologija. Parašė J. Gerutis. Gražiausia
išdėtas Rymo Katalikų Bažnyčios mokslas. Psl. 285. Kaina
tik\$1.00

Plėšikų Lindynė, arba nunešta duktė. Graži, smagi apy-
saka iš Lietuvos žmonių gyvenimo. Psl. 38, kaina15c.

Moterystė ir šeimyna. Iš vokiško vertė J. Gerutis.
Kiekvienam žmogui naudinga ir smagiai parašyta knyga. Pus-
lapių 41. Kaina50c.

Materijos Keitimosi Organizmuose. Labai rimtas moks-
liškas veikalas. Su pasigerėjimu skaitys ją kiekvienas mokslo
mylėtojas. Psl. 56, kaina30c.

Gyvenimo Gabalėliai. Talpina 13 gražių, trumpų, indomių
apysakėlių. Psl. 50. Kaina15c.

Geras ir Blogas Auklėjimas pavyzdžiuose. Vaikelius au-
ginti ir auklėti neužtenka juos kaip gyvuliukus ganyti ir val-
gydinti. Juos reikia auklėti. Kad nebūtų tavo vaikeliai, kaip
žvėriukai įgyk šią knygą ir išmok vaikelius auklėti.
Tos naudingos visiems tėvams knygos kaina25c.

Geležinkelio Sargas. Graži, smagi apysakėlė. Kaina 15c.

Geležinkelis. Visiems suprantamai aprašyta, kas ir kaip
įsiraudo geležinkelius. Kaina10c.

Ben Hur. Tai vienas svarbiausių veikalų žmonijos istori-
joj. Išversta i visokias kalbas ir i japonų kalbą. Apsaka iš
išganytojaus gyvenimo. Kaina apdaruose150

Aukstinio Obuolio Istorija. Su daug paveikslų. Iš seno-
vės graikų mitologijos. Tinka mažiems ir dideliems. Kaina 50c.

Pažinkime Socializmą. Iš visokių atžvilgių išnagrinėtas
socializmas. Kaina10c.

Biurokratai. Indomi apysaka iš karės laiko Rusijos su
Japonija. Kaina25c.

Čia yra paminėtos knygos iš įvairių sričių—iš mokslo, ti-
kybos, dailiosios literatūros ir socialių klausimų srities. Iš
jų darbininkas gali visapusiškai apsišviesti. Jos visos gauna-
mos "Darbininko" knygyne.

242-244 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

AR SKAITAI LAIKRAŠTĮ "DARBO VALANDAS?"

Jeigu ne, tai užsirašyk šiandien. Pasiųsk
\$2.50 už metų arba \$1.50 už pusę metų o gausi
laikraštį kas savaitė ir linksmai praleisi savo
valandas.

Taip-gi nepagailėk užrašyti savo giminėms
i Lietuvą. Lėšuoja tik \$4.50 metams, \$3.25 pu-
sei metų.

Pinigus siųskit money orderiais arba čeki-
kias.

REIKALINGI AGENTAI.

Rašydami visuomet adresuokit:

DARBO VALANDOS PUBLISHING CO.,
6400 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

LAIKRAŠČIAI IŠ LIETUVOS.

Vis daugiau gauname laikraščių iš Lietuvos. Netrukus
viliams jų ateidinės po daugiau. Kas tų laikraščių iš Lie-
tuvos nori, tai lai atsiunčia
\$1.00, o gaus 12 ar daugiau
ekz. įvairių laikraščių.

SIŪSKITE I LIETUVĄ KNYGŲ IR POPIERIO.

"Darbininko" Knygyne galima gauti knygų dvasiško ir
svietiško turinio. Taip-gi tu-
rime popierio ir konvertų lai-
skams rašyti. Mes patarnauja-
me persiuntime i Lietuvą.

Prie "Darbininko" yra Paš-
to Skyrius. Priimami registra-
vimui laiškai i Lietuvą ir i ki-
tas šalis.

"DARBININKAS,"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

KRIAUCIŲ ATYDAI

Sutvarta ir inkorporuo-
ta ant \$50.000 kapitalo
Rūbsiuvių Bendrovė.

Visi kriaučiai ir dirbtu-
vių vedėjai malonėkite at-
sišaukti kad, išvien ben-
dromis spėkomis sukėlus
kapitalą ir protišką jie-
gas uždejamum dirbtuvių
čionai i Lietuvą.

Rašykite:—
AMERICAN EAGLE R.
MFG. CO. INC.
454 Broadway,
So. Boston, Mass.

LIETUVIS Dabintojas-Piešėjas TEOFILIS JAGMINAS.

Dabinu bažnyčias ir teatrus.
Turiu ilgų metų praktiką Eu-
ropoje ir Amerikoje. Škeus
ir apskaitliavimus daran už
dyką — prisintus plenus, ar-
ba apžūrėjus ant vietos.

Adresas:
902 Beniteau Boulevard,
DETROIT, MICH.

AL. POZELLO CO.

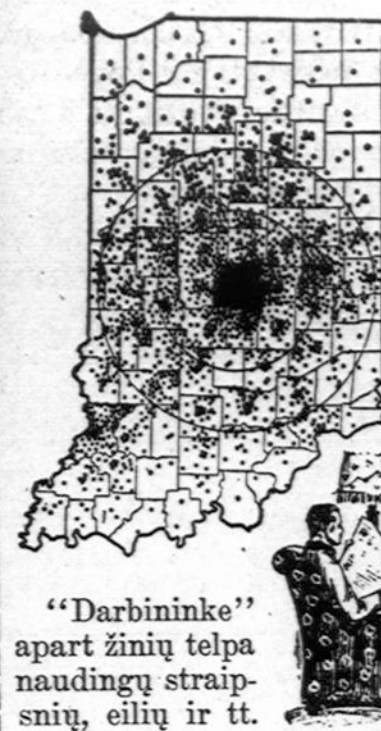
PAVELDETOJAI
T. ANDRUSZEWICZ CO.
Darome draugystės visokius
parėdus, veliahas, šarpas, ženkle-
lius, ir tt.
1908 W. Division Str.,
Chicago, Ill.

TAUTOS FONDO VALDYBOS ANTRAŠAI.

His Eminence
James Cardinal Gibbons,
Honorary President,
Baltimore, Md.
Kun. K. Urbanavičius, prez.
50 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.
B. Vaškevičiūtė, Vice prez.,
71 Warwick St.,
Newark, N. J.
Kun. A. Petraitis, Vice-pres.,
105 Main St.,
Athol, Mass.
B. V. Valinoras, kasierius,
1514 Carson St.,
Pittsburgh, Pa.
456 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
Kun. F. Kemėsis, kasos globėjas,
381 Westminster Ave.,
Detroit, Mich.
J. Grajauskas, kasos globėjas,
2016 Sarah St.,
Pittsburgh, Pa.

Viso pasaulio žinios tel-
pančios "Darbininke" pa-
tenkina kiekvieną skaity-
toją delto, kad jie žino,
jog tai teisingiausias ir
naujausias žinios.

Geras laikraštis yra tik-
riausias prietelius ir va-
dovas. Būk viską žinan-
čiu—skaityk "Darbinin-
ką"

"Darbininke"
apart žinių telpa
naudingų straip-
snių, eilių ir tt.

"DARBININKAS" patenkina savo skai-
tytojus dar ir tuomi, kad gaunamas paskirtame
laike.

"DARBININKAS" tinka kiekvienam lie-
tuviui ir lietuvaitei nuo paprasčiausio darbinin-
ko iki augščiausio pakilusio inteligento.

"DARBININKAS" yra, pirmoje vietoje
darbo žmonių užtarėjas.

"DARBININKA" leidžia darbo žmonės
sulispietę i Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

"DARBININKAS" eina 3 sykius i savai-
tę: utarninkais, ketvergais 4 psl., ir subato-
mis 8 puslapių.

"Darbininko" prenumeratos kaina Suvienytose
Valstijose arba Amerikoje:

Metams 3 sykius i savaitę\$4.00
Pusei metų 3 sykius i savaitę\$2.25
Bostone ir apylinkė 3 sykius i savaitę5.00

I Lietuvą arba Užrubežyje:

Metams 3 sykius i savaitę\$5.00
Pusei metų 3 sykius i savaitę\$2.75
Vieną sykį i savaitę metams\$2.50

Užsirašyk i kitiems patark tą padaryti.
Prenumeratą ir pinigus "money orderiu"
arba čekiu siųsk šiuo adresu:

"DARBININKAS,"

242-244 W. BROADWAY, SO. BOSTON 27, MASS.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE

1886
LITHUANIAN R. C. ALLIANCE of AMERICA
TURTAS VIRŠ \$125,000.00

Apsidraudusiems nariams išmoka:
PASALPOS: \$3.50, \$7.00, \$10.50 ir \$14.00
savaitėje. POMIRTINĖS: \$150.00, \$250.00, \$500.00,
\$750.00 ir \$1000.00.

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų am-
žiaus.

Mėnesinės duoklės sulys metų laike įsirašymo.
Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors busi;
todėl rašykis dabar — atsiėsi mažiaus mokėti,
negu palaukus. Nelauk, kol pasensi ar apsigirsi.

Konstituciją, mokesnių knygelę, savaitinį laikra-
stį "Garsą" ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse
Amerikos lietuvių kolonijose.

Susizink pas vietinės kuopos raštininką ir įsira-
šyk dabar. Jei tavo apylinkėje S. L. R. K. A.
kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvė-
rus. Rašyk, klausdamas informaciją, pas Cent-
ro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS

458 GRAND ST., Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

"GYVASIS ROŽANČIUS"

"Darbininko" Knygyne galima gauti "Gyvo-
jo Rožančiaus paslapčių.

Atspazdinta kiekviena paslaptis atskirai ir vi-
sos 15 paslapčių i vieną knygutę. Kaina 15 centų.
Užsisakydami pažymėkite kokių norite.
Pinigus siųskite su užsakymu.

"DARBININKAS,"

244 W. Broadway, So. Boston, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS.

L. D. S. 1-os KUOPOS
SUSIRINKIMAS.

LDS. 1 kp. susirinkimas buvo 29 d. vasario, Bažnytinėje salėje. Narių susirinkimas ne daug atsilankė, bet susirinkimas buvo rimtas ir gyvas. Perskaitytas protokolas iš praėjusio susirinkimo, kuris buvo priimtas.

Skaityta 2 laišku: vienas nuo L. D. S. centro, reikale pirkimo namo bonų. Laiškas priimtas ir nutarta pirkti bonų už \$200.00, kaip tik bus išdepinę. Taipgi ir atskiri nariai pradžioje pagal išgalę pirkti namo bonus. Antras laiškas buvo skaitytas nuo L. R. K. skyriaus reikale Lietuvos kareiviams nupirkti ir pasiūsti dovanų. Laiškas priimtas ir suteikta balsas O. Janikienėi, kuri aiškino reikalingumą prie to prisidėti. Kuopa iš kasos paskyrė \$5.00, taipgi žadėjo prisidėti ir pavieniai nariai.

Išduota raportai iš buvusio L. D. S. Naujosios Anglijos suvažiavimo Cambridge, Mass. 22 d. vasario. Buvo išrinkta net 12 delegatų, bet raportus išdavė vos du delegatai. Iš J. Glinecko raportu paaiškėjo, kad apskritis nutarė surengti ateinančią vasarą išvažiavimą, o iš M. Kilmonitės: "Buvo nemažai narių ir visi buvo linksmi."

Taipgi buvo išduotas raportas iš buvusio susirinkimo "Katalikų Vienių". Buvo rinkti 2 delegatai: J. Petruskas ir J. Glineckis, kuris buvo vienbalsiai priimtas. J. Petruskas teisinosi tuom, blik jis nežinojęs, kad jį išrinko, tad nei raportu neišdavė. Nariai pageidavo, kad jie ir ant toliau pasiliktu komitete.

Išduota ataskaita iš buvusio L. D. S. 1 kp. vakaro, kurį buvo 22 d. vasario. Liko pelno \$25.00, kurio pasiskyrė del parapijos.

Dainų Mylėtojas.

IŠ PILN. BLAIV. 49 KP.
VEIKIMO.

Vasario 15 d. laikė susirinkimą Pl. Blaiv. 49 kp. Šiame susirinkime užėmė vietas naujoji valdyba: pirm. — D. Antanavičius, pagalb. — p-lė M. Sakalinskaitė, prot. rašt. — p-lė K. Kaulinskaitė, fin. rašt. — p-ni V. Grinkienė, ižd. — p-lė K. Petračiūtė, ižd. glob. — P. Špokas ir V. V. Teatrališka komisija palikta ta pati.

Naujoji valdyba užėmė vietą pasizadėjo pagal savo išgalę kiekvienas darbuotis.

Buvo pageidauta narių, kad veikalas "Žydų Karalius", kurį pradėjo mokintis kartu su L. D. S. 1 kp. būtų atvaizdintas ne vėliaus 20 d. kovo. Tam darbui 94 kp. išrinko P. Grinkevičių.

Nutarta surengti prakalbas gavėnijos laike; jei nebus galima nedėdieni, tai šiaip koki vakarą. Tas pavesta valdybai.

Nutarta tuoj po Velykų paimiti Bažnytinę salę ir surengti teatrą, kurį jau pradėtas mokintis: "Pono Felikso Atsilankymas" ir "Žilė galvon, vėlnias uodegon." Paimti salę išrinktas P. Grinkevičius.

Plačiai apkalbėta apie katalikiškos spaudos platinimą po Bostoną ir aplinkines.

Dainų Mylėtojas.

SUSIRINKIMAS.

S. L. R. K. A. 21 kuopos susirinkimas bus 7 d. kovo Bažnytinėje salėje, tuojaus po sumai. Tai gi visi nariai ir narės malonėkit atsilankyti, nes yra daug svarbių dalykų. Nepamirškite atsivesti naujų narių.

Blužienė, 21 kp. rašt.

SVARBUS PRANEŠIMAS.

Visi kurie tik uždirba per \$1.00 metuose tuoj privalo užsimokėti "income tax" už 1919 m. jei nevedęs, ar

ba jei moteris ir vaikai Lietuvoje. Vėdušieji turi mokėti "income tax" uždirbantieji per \$2.000. Tą privalo padaryti iki kovo 15.

Manantieji važiuoti į Lietuvą privalo taksas užsimokėti kogleičiausia. Jei to nepadarys iki kovo 15 d. tai kada prisiis išvažiuoti, reikės užsimokėti \$10 baumsės ir 25 nuos. daugiau ant prigulimų takų.

Adv. F. J. Kalinauskas.

Nuo persivalgymo daugiau žmonių žūva, negu nuo bado.

SALDZIAUSIOS ŠIRDIES V. J. J. ZIAUS DE-JOS VALDYBOS
ADRESAI.

Pirmininkas —
A. Kmitas,
284 5th St.,
So. Boston, Mass.

Vice-pirm. —
J. Kavalinas,
63 Gold St.,
So. Boston, Mass.

Protokolų Rašt. —
J. Stukas,
542 6th St.,
So. Boston, Mass.

Fin. Raštininkas —
Simanas Alikonis,
140 Bowen St.,
So. Boston, Mass.

Kasierius —
S. Čičius,
377 Broadway,
So. Boston, Mass.

Maršalka —
F. Lukoševičius,
405 7th St.,
So. Boston, Mass.

Susirinkimai būs pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 3 val. po pietų. Sekantis susirinkimas bus kovo 7 d., 3 val. po pietų.

D. L. K. KEISTUČIO DE-JOS
VALDYBOS ADRESAI
BOSTON, MASS.

Pirmininkas —
Motiejus Versiackas,
105 Silver Street,
So. Boston, Mass.

Vice-Pirm. —
So. Boston, Mass.

Mikolas Žarkauskas,
128 Bowen Street,
Prot. Raštininkas —
Juozapas Vinkevičius,
147 W. Sixth St.,
So. Boston, Mass.

So. Boston, Mass.

DIDELĖS
PRAKALBOS!

**Draugystės Sadžiausios Širdies V. Jėzaus
Nedėlioje, Kovo 7 d., 1920
POBAŽNYTINĖJES VETAINĖJE,
Fifth Street,
So. Boston, Mass.
Pradžia 7:30 val. vakare.**

Tad nuoširdžiai prašom visus atsilankyti, nes bus garsūs kalbėtojai: išgarsite daug ką naujo ir bus numatytas įstojimas į draugiją. Taiti vertėtų kiekvienam lietuviui katalikui prigulėti prie šios prakalbinės Draugijos. Visi South Bostono ir aplinkinių lietuvių kviečiami į šias prakalbas, o taipgi prašomi palikti nariai S. Š. V. Jėzaus Dr.-jos.

Kviečia RENGĖJŲ KOMITETAS.

SIUNČIANT PINIGUS Į LIETUVĄ

siųskime visus, nes didesnė pusė siunčiamų pinigų lieka žydams.

Mano kursas su nusuntimu:

500 auksinių	\$ 7.50
1000 auksinių	\$ 14.50
3000 auksinių	\$ 42.50
5000 auksinių	\$ 70.50
10,000 auksinių	\$ 140.00
20,000 auksinių	\$ 280.00

Pinigus prisiųskite per pašto money orderį ir adresu to, kuris turi gauti pinigus Lietuvoje. Jūsų pinigai bus išsiųsti be užvilkinimo ir jūs gausite kvitas nuo priimtų pinigų.

P. MIKOLAINIS,
1304 Sutter Ave.,
Brooklyn, New York.

Finansų Raštininkas —
Juozas Kavaliauskas,
209 E. Cottage St.,
Dorchester, Mass.

Kasierius —
Andriejus Zalickas,
140 W. Sixth Street,
So. Boston, Mass.

Maršalka —
Antanas Gruodis,
550 Medford St.,
Charlestown, Mass.

D. L. K. Keistučio Draugija
Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 3-čią val. po pietų po num. 193 Hanover St., Boston, Mass.

PAIEŠKOJIMAI IR
REIKALAVIMAI.

Ar nori uždirbti \$25 ir \$50 į savaitę visai lengvai ir nenustodamas savo kasdienio darbo. Jei turi daug draugų arba jei nori gauti pilno laiko darbą, nereikia nei jokio mokslo. Rašyk šiaudien dienolius informacijai pas F. G. Kateivą, 203 Moore St. Philadelphia, Pa.

Paieškau savo brolių Jurgio, Alizo ir Kastulio Pivorių, pirmiau gyvenę Boston, Mass.

Dabar nežinau kur gyvena, nes nuo pradžios karės nieko negirdžiu. Pradžioje karės paėmė mane į kariuomenę, du kartu buvau sužeistas, metai atgal pasiūsiuavau iš kariuomenės ir labai vargstu. Kas apie juos žinot arba jie patys meldžiu atsiųskite šiuo adresu:

Kauno Rėdyba, Šiaulių miestas, Ilgoji gatvė No. 95, Jurgis Pivoriūnas.

Parsiduoda namas Roxbury, Mass. netoli Jamaica Plain čeverių dirbtuvės, dvi minutes eit ligi gatvėkarių. Vieta del automobilis, namas yra del šešių seimynų, užpakaliniai pijazai, toletai, maudynės, skalbyklos, gesiniai pečiai, visą vidus maliauvos. Priežastis pardavimo. Savininkas turi greitai išvažiūt į kitas valstijas, nėra kam prižiūrēt, už tai greitai turi but parduotas. Prekė tikrai \$6700.00, imokėti \$700. Likusi suma pasilieka ant lengvų išmokėjimų ir už mažą nuosimtį. Norėdami matyt atsiųskite į John Shemkus Siute 6 1 Highland Terrace, Roxbury, Mass.

Paieškau savo žvogerio Roko Alinsko, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pavieto, Gruzdžių parapijos, Dimšų kaimo. Pirmiau gyvenę Lewiston, Me. 1914 m. apsiavedė su mano sesere, ją paleidęs į Lietuvą pats išvažiavo į Bostoną ir dabar apie jį nieko nežinau. Aš turiu svarbių reikalų su juomi susižinoti ir gavau nuo jo pačios laiška iš Lietuvos. Jis pats ar kas kitas apie jį žinote meldžiu man pranešti už ką aš labai busiu dėkinga. Mano adresas: Miss. Marcelle Barnotaitė, 78 Oak St., Lewiston, Me.

DIRBTUVĖ.

Parsiduoda didelis medinis budinkas, ant trijų lubų. Dabar užimtas — apačioj kalvė, o viršuje mašinapė. Savininkas mirė, todėl turi labai greitai parduoti.

PEKARNĖ.
Namas ir bėzpis parsiduoda sykiu. Turi būti greitai parduotas, nes savininkas mirė. Už namą ir už bėzpį — \$6000, \$1500 imokėti.

NAMAS.
3 seimynų, 20 kambarių, su maudynėmis ir garine šiluma (steam heat), taipgi pijazas. Atneša \$80. į mėnesį arba \$10.80 per metus. Prekė \$5900. Su labai lengvomis išlygomis. Savininkas turi išvažiuoti į kitą miestą, todėl privalo greitai parduoti.

FARMA.
120 akrų žemės, 25 karvės, 2 arkliai, budinkai, visokie žemdirbystės įrankiai, daug kiaušinių, vištų, šieno ir visokių farmos daiktų. Apie 80 akrų dirbamos ir 40 akrų ganyklos ir miško. Dvi didelės upės teka per pat vidurį farmos su daugybe žuvų. Parduoda visai nebrangiai arba galima išimti ant namų arba mažesnes farmukas.

BIZNIS.
Čeverių, drabužių ir namų rakandų — baldai (furniture) krautuvė. Visas tavaras turi būti išparduotas į vieną mėnesį, nes savininkas išvažiuoja į kitą miestą užsimti išdirbyste avaly.

NAMUKAS.
Iš 3 kambarių ir 30 lotų žemės. Lietuvių apgyvenotoje vietoje, netoli nuo dirbtuvių. Turi būti butinai parduotas, nes savininkas negyvena jame ir jį sū jam yra visai nereikalingas. Upė teka palei žemę, yra daug žuvų ir vasaros laike yra viena iš geriausių vietų maudytis. Prekė \$1900. su \$300. imokėjimu arba išimti ant bile koki kio namo So. Bostone.

DAUGYBĖ
ir kitų vietų turim ant pardavimo arba išimimo. Jeigu esi savininkas namo arba farmos ir norėtum parduoti arba išimti, tai pranešk mūsų ofisui knogreičiausiai, o mes apžiūrėję duosime pasiūlymą ant pirmo atsiliepimo.

A. Ivaskевич,
LITHUANIAN AGENCY,
315 Broadway, S. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 605.

UŽSIRAŠYK
LIETUVOS LAIKRAŠČIŲ

"KARIŠKIŲ ŽODIS" išėina Kaune — savaitinis — metams \$2.00, pusei metų \$1.00.

"LAISVĖ" Krikščionių Demokratų Partijos organas išėina Kaune — dienraštis — metams \$10.00, pusei metų \$5.00, mėnesiui \$1.00.

Prenumeratas siųskite: Lithuanian Sales Corporation, 414 Broadway, Boston 27, Mass.

Paieškau savo pusbrolių Petro ir Juozo Slegaus. Turiu svarbių reikalų. Pirmiau gyvenę 1414 Church Ave., Scranton, Pa. Dabar nežinau kur. Malonėkit atsiųskite.

Vincas Valatka,
853 E. 5th St.,
So. Boston, Mass.

Paieškau pusbrolio Kazimiero, Jono ir Petro Bankų, Kauno rėd., Šiaulių apskr., Dvarelių. Pirmiau gyvenę Mahanoy City, Pa. Kas apie juos žinot malonėkit pranešti arba patys atsiųskite Veronika Gazelacate, po vyru: V. Poškienė, 676 N. Riverside St., Waterbury, Conn.

Paieško gero vargoninko. Pageidaujama, kad but nevedias ir mokantį vesti chorą. Gera alga. Malonėkit atsiųskite šiuo antrašu: Kun. L. S. Brigmanas, S. S. Peter & Paul's Church Westville, Ill.

Motiejus, Vincas ir Jieva Girniai prašomi atsiliepti, Sakališki kaimo, Igliaukos parap., Marijampolės apskr. Brolių Juozas.

Antrašas: Kaunas, Elektro-Technikos batal., Karininkui Petrusauskui, (del Girniaus), LITHUANIA.

Motiejus Mickevičius, kaimo Gimunų, Prienų par. Marijampolės apskr. prašomas atsiliepti. Brolis Pranas. Antrašas: LITHUANIA-Kaunas Elektro-Technikos batalijonas Karininkui Petrusauskui (del Mickevičiaus)

TEINGIAUSIA
IR GERIAUSIA
LIETUVIŠKA
APTEIKA.

Sutaisau receptus su didžiausia atida, nežinurint, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoje. Gydolnų galt gaut, kokios tik pasaujį yra vartojamos. Galit reikalaut per laiškus, o aš prisijūsiu per ekspresą.

K. ŠIDLAUSKAS,
Aptiekorius ir Savininkas
226 Broadway, kamp. C St.,
South Boston, Mass.
Tel. S. Boston 21014 ir 21013

MOTERYS IR MERGINOS

Yra tai malonumas daryti raincoat'us ir kaliošus ir taipgi bus malonumas būti pašaukti delei pasimatymo su mumis bile ryte kas-link geros progos, kurią mes turime atdarą del jūs. Atsiųskite!

AMERICAN RUBBER CO.,

Arti Kendall Sq. Cambridge, Mass.

Egzaminacija DYKAI
DEL SERGANČIŲ ŽMONIŲ.

Ar nenustodo sirgti ir leisti pinigų ant visokių valstų? Jei nusibodo, atelkite aš išegzaminuosiu dykai ir pasakysiu kaip aš galu jums padėti. Aš turiu suvėr 26 metus praktikos medicinoje ir gydymu skaudžių, kroniškių, nealškių ir komplikuočių ligų vyrų ir moterų. Jiems tas gali pagelbėti, nes aš ypatiškalšegzaminuoju jus kiekvieną sykį. Aš vartoju santipiskus elektrikos ir Medicinos įtaisus, gydyme kraujo, odos ir kroniškių ligų. Kada reikalinga egzaminuoju kraują, seltes ir vidurius. Aš visados vengiu klaidos diagnoze arba gydyme.

PATARIMAS LIGONIAMS IR APVILTIEMS.
Ieškodami gydymo pagalvokite gerai. Pasinaudokite kitų patyrimais. Jei kenti pilvo, vidurių arba jākūn ligoms nežibčiojimo, dispepsijos, rėmus prietvirių etc. Jei turi reumatizmą, sciaticą, skandandžius arba subrinkusius sąnarius, skausmus galvoje, inkstų arba pūslės skausmus, galvos sukimę, šalčius galvoje, nosyje arba gerklėje, pasitark su manim dykai. Atlik tą darbą! Neatideik!

Jeigu tikitot niekas negelbėjo, atelk aš suteiksiu patarimus dykai. Tamsta sutaujisi laiką, pinigų ir panaikinsi kančias. Jeigu aš negalėsiu nieko pagelbėti, pasakysiu. Jei sergi, pasirupink geriausio gydytojaus prižiūrėjimo. Ligos niekadus nestovi. bet visados pliciasi ir niekadus pačios nepranyksta. Nelaukite vienuoliktos valandos, nes gali būti pervēlu. Egzaminuoties dykai!

DAKTARAS MORONEY

678 WASHINGTON ST. (Arti Boylston St.) BOSTON, MASS.
Ofiso val.: nuo 9 A. M. iki 5 P. M. Nedėliomis nuo 10 A. iki 2 P. M.

PLAUKAI!

Kas turite nušipusius plaukus, bei nežėjimą galvos odos, pleiskanas, puolimą ir žilumą plaukų; retus plaukus, taipgi spuogus arba šašus, duokite savo antrašą ir 2c. stampą. The Western Chemical Co., Box J., Berea, Ohio.

DR. J. C. LANDZIUS
SEYMOUR

Gydytojas ir Chirurgas
489 Broadway, S. Boston, Mass.
O F I S O 9-10 ir ryto,
VALANDOS: 1-3 po pietų,
6-9 vakare.

Dr. Paul J. Jakmaus

(Jakimavičius)
Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 5 po pietų. Nuo 7 iki 9 vakare
509 W. ROADWAY CT. ST. BOSTON.
Tel. 502 S. B.

F. J. KALINAUSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS

414 Broadway, So. Boston, Mass.
Gyvenimo vieta: 256 W. 3rd St.
Tel. S. B. 1196-W.

DR. F. MATULAITIS

Gydo visokias ligas. Piekiria akintis
Valandos: 1-3 ir 7-8 P. M.
17 Millbury St.,
Worcester, Mass.

LIETUVIS DANTISTAS

DR. M. V. CASPER
(Dr. M. V. Kasparavičius)
425 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston, 27
Ofiso valandos: 10-12:30 ryto
1:30-6 ir 6:30-9 P. M.
Nedėliomis 1 - 3 P. M.

Tel. S. B. 1771

DR. J. JONIKAITIS

Chirurgas ir Gydytojas.
495 E. Broadway, S. Boston.
Valandos: Nuo 9 iki 11 ryto
nuo 1 iki 3 po pietų,
nuo 7 iki 9 vakare.

PIRMOS KLESOS

DANTISTAS

Dantis ištraukiami ir pripildomi visia be skausmo, su geriausiais prietaisais, su nauju išradimu.
Visą darbą gvarantuojame
DR. W. T. REILLY
469 Broadway, S. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.
Valandos Nedėliomis
Nuo 9 val. ryto nuo 10 val. ryto
iki 8 val. vakare iki 4 val. vaka.

Tel. So. Boston 270

DR. JOHN MacDONNELL, M. D.

Galima susilabėti ir lietuviškai
Ofiso valandos:
Rytis iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
vakarais 6 iki 9
586 Broadway, So. Boston.

Bell Phone Dickinson 3695 M

Dr. Ignatas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Lietuvio Daktaras ir Chirurgas.
Ofiso Valandos:
Nuo 9 rito iki 5 po pietu
Vakarais, Ketrgerve nuo 6 iki 9 P. M.
Nedėliomis iki 4 po pietu.

JUS GALITE SULAIKYTI
PLAUKU SLINKIMA.

Dermatoga sulaukia plaukus slinkimo, pralaukia pleiskanas, niežėjimą odos galvos, augina plaukus pridodama ma jaus reikalinga maista.
Dermatoga padarys kad Jūs plaukai bus tankus švelnus ir skausmus.
Oda Jūsų galvoje bus gryta, pleiskanos šlykta ant visados ir plaukai nešlūs daugiau!
Reikalaujant prisidume Jums patasvis dykai libandymui sampala. Prisiukite 10c. stampomis porizmo timo lėšų, gausi libandymui defitute Dermaturos ir broliura.
ARGIL SPECIALTIES CO.
BOX 87. PHILADELPHIA, PA.